



Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

11de Jaargang

1ste Kwartaal 1984

**bond van grote en jonge gezinnen — davidfonds
harmonie de eendracht — heemkundige kring**



WAAR DE MOERVAART KRONKELT

een feestprogramma
rond de wachtebeekse
componist

CAMIEL SAMAN

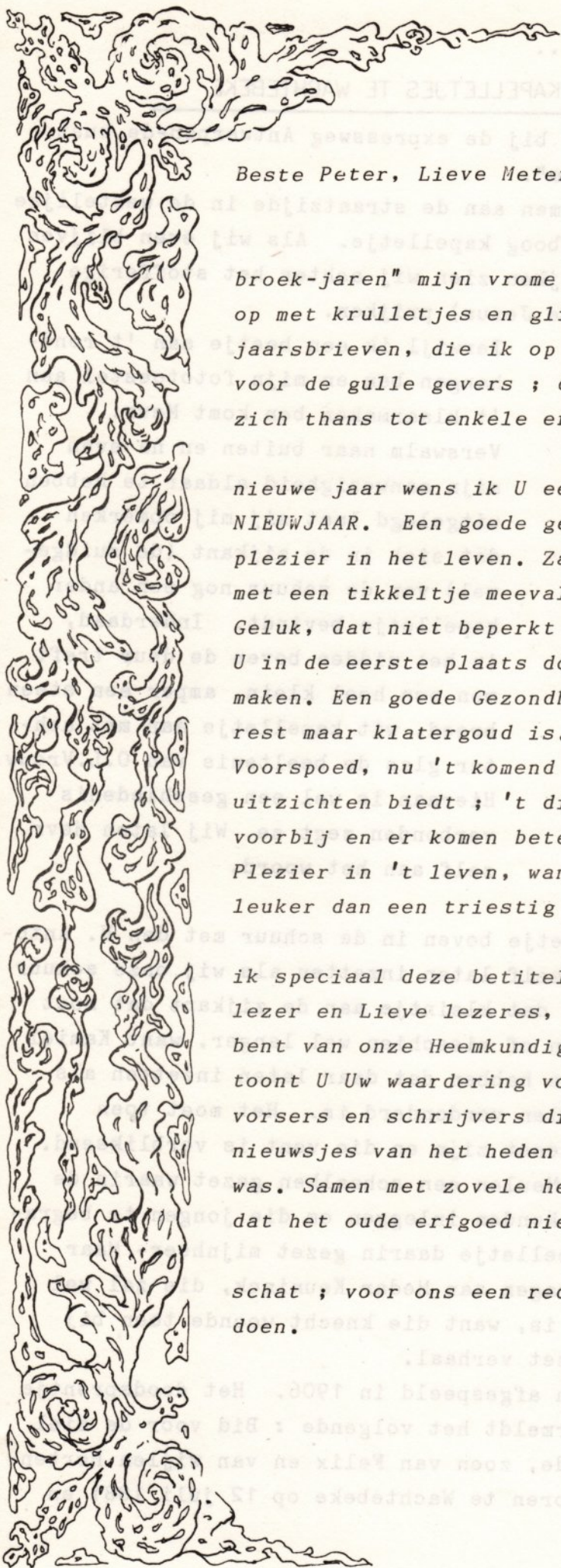
17. 18 en 25 FEBRUARI 84
feestzaal lyceum wachtebeke

als in de tijd van ... de lachende kamielkens:
koorzang. kluchtliederen. sketches. feestmuziek. solo.

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Hesters, Stationsstraat 135, 9070 Wachtebeke.



Beste Peter, Lieve Meter,

Heb ik in mijn "korte-
broek-jaren" mijn vrome wensen ijverig neergepend
op met krulletjes en glinstertjes versierde nieuw-
jaarsbrieven, die ik op Nieuwjaar fier afdreunde
voor de gulle gevers ; druktechnisch beperkt het
zich thans tot enkele erzatskronkels.

Bij het begin van dit
nieuwe jaar wens ik U een Zalig en Gelukkig
NIEUWJAAR. Een goede gezondheid, veel voorspoed en
plezier in het leven. Zaligheid en zegen omdat het
met een tikkeltje meeval zoveel beter gaat.
Geluk, dat niet beperkt blijft tot "sanse", maar dat
U in de eerste plaats dóór en vóór Uzelf moet waar-
maken. Een goede Gezondheid omdat zonder dit, al de
rest maar klatergoud is.
Voorspoed, nu 't komend jaar toch iets betere voor-
uitzichten biedt ; 't dieptepunt van de crisis lijkt
voorbij en er komen betere tijden.
Plezier in 't leven, want een gulle lach is zoveel
leuker dan een triestig smoel.

Voor mijn nieuwjaarswens heb
ik speciaal deze betiteling gekozen omdat U, Achtbare
lezer en Lieve lezeres, immers de Peter en de Meter
bent van onze Heemkundige Kring. Met Uw lidmaatschap
toont U Uw waardering voor onze werking, voor onze
vorsers en schrijvers die U op gezette tijden de
nieuwsjes van het heden brengen en van hoe het vroeger
was. Samen met zovele heemkundigen waken en zorgen zij
dat het oude erfgoed niet verloren gaat.

Heb dank dat U dit naar waarde
schat ; voor ons een reden te meer om nijver voort te
doen.

Uw Genegen Voorzitter

Cesar David - Wachtelbeke . 19841984

KAPELLETJES TE WACHTEBEKE

Tweede halte : wij zijn nu vlak bij de expressweg Antwerpen-de kust, Langelede nr. 71 "Hoeve Verswalm".

Als vlugge voorbijganger merkt men aan de straatzijde in de westelijke topgevel van de schuur een rondboog kapelletje. Als wij even blijven stilstaan en nauwkeuriger toekijken zien wij achter het stofferige glas den H. Antonius (met kindje Jezus) prijken.



Foto: Verswalm-Langelede 1939

Terwijl ik een beetje aan 't rondhangen ben en mijn fototoestel aan 't klaarmaken ben komt Mevr. Verswalm naar buiten en na even mijn aanwezigheid aldaar te hebben uitgelegd laat zij mij opmerken dat zich in de zijkant (de zuidgevel) van de schuur nog een ander kapelletje bevindt. Inderdaad, in het midden boven de deur treft men een heel klein, amper een steen breed, wit kapelletje aan met achter glas de beeltenis van O.L.Vrouw. Hieraan is wel een geschiedenis verbonden zegt ze. Wij laten Mevr. zelf aan het woord.

"Ja kijk, zegt ze, dat kapelletje boven in de schuur met den H. Antonius erin dat hebben wij daar zelf laten inzetten als wij onze schuur verander hebben in 1939. Maar dat kleintje aan de zijkant dat moet wel al zestig jaar geleden zijn of misschien wel langer, want Kamiel zijn moeder die zei altijd - ze hebben dat daar laten inzetten als die knecht op den Davidsen Meulen verdonderd is. Het moet toen een verschrikkelijk onweer geweest zijn en die vent is verbliksemd. Ze hebben dan op den Davidsen Meulen een schaalken gezet waarin de mensen die kwamen kijken iets konden inleggen om die jongen te begraven. En dan hebben ze dat kapelletje daarin gezet mijnheer- Maar eigenlijk zou ge dat moeten vragen aan Medar Keuninck, die zal wel weten wanneer dat dit gebeurd is, want die knecht woonde toen bij Medar zijn zuster...tot daar het verhaal.

Wel die gebeurtenis heeft zich afgespeeld in 1906. Het doodsprentje van de verongelukte knecht vermeldt het volgende : Bid voor de ziel van Petrus Joannes van Puyvelde, zoon van Felix en van wijlen Hortensia Maria van Graefscheppe, geboren te Wachtebeke op 12 juli 1881 en

aldaar overleden op 10 februari 1906, getroffen door de bliksem op 7 februari 1906. Hij is voorzien van de H.Sacramenten.



Foto: Verswalm-zijgevel stallingen
(1906)

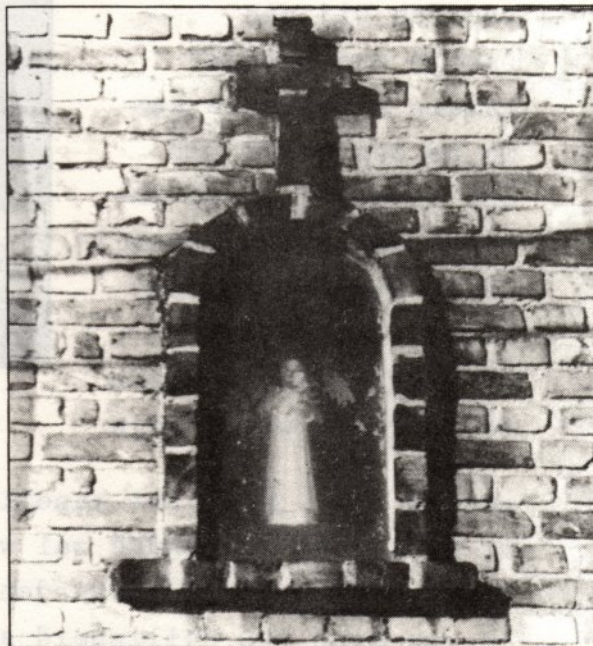


Foto: Hof De Bruyne (1946)

Derde halte :

Voor de derde halte hoeven wij maar net de straat en de Langelede over te steken om bij de hoeve van Andre De Bruyne te komen (Langelede nr.78). Hier kan men reeds van ver een kapelletje ontwaren in de oostelijke topgevel van de schuur. Hij is versierd met een kruis en afgezet met grijs-blauwe klinkers. Achter glas vindt men ook hier den H. Antoonius van Padua terug. Dit kapelletje dateert, evenals de schuur van 1946.



Foto: Hoeve De Bruyne-Langelede, kapelletje in achterstaalij (1914)

Links van het woonhuis bevindt zich een stalling met op de balken geschilderd het jaartal 1914, bouwjaar van deze stallingen. Van die datum dateert ook het mooie muurkapelletje boven de deur in de noordgevel. Het is met groen geschilderde baksteen omlijst. Een mooi gepolychromeerd beeldje van de H. Jozef met het kindje Jezus siert het interieur. De reden waarom men het kapelletje hier gezet heeft is niet

ver te zoeken - Zomaar, zegt André De Bruyne, en den H. Jozef heb ik er ingezet gewoon omdat ik het schoon vond.

Een eindje verder op de Langelede aan het nr.

100, dit is eigenlijk de "vierde halte"

treffen wij een beetje een gelijk-aardig kapelletje aan in de oostgevel van een schuurtje, ook omlijst met groen geschilderde stenen. Ja, dat klopt zegt de heer De Bruyne dat is mijn thuis. Daar woont mijn

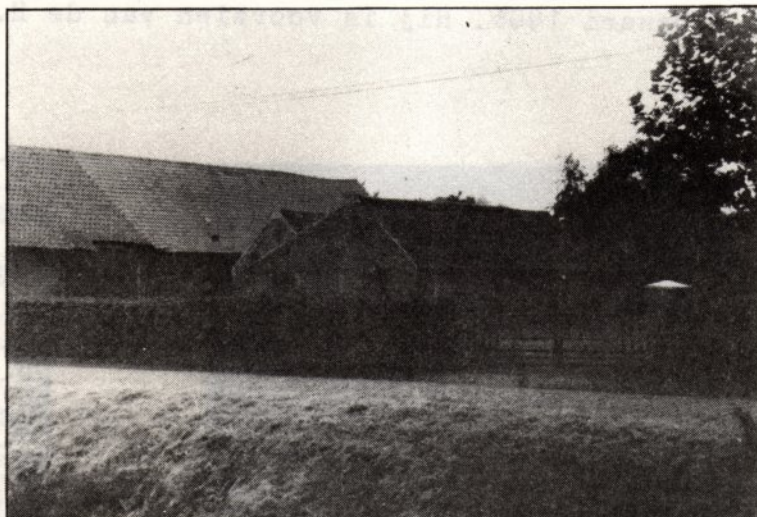


Foto: Langelede 100, hoeve van de weduwe De Bruyne

moeder nog. Maar het kapelletje is leeg hoor, een beeldeken staat er niet meer in. André zal wel gelijk hebben maar van achter het bijna ondoorzichtig geworden groene glas meen ik dat Antionius mij in een waas van heiligheid aankeek.

Vijfde halte : Terug de Langelede over het bruggetje naar het nr. 79 bij André Dellaert. Ook hier weer een ronde boognis met grijze steen afgezet in de topgevel van de schuur.

Ook hier is het den H. Antonius met het kindje Jezus, die van achter het glas over de Langelede heen kijkt.



Foto : Langelede 79, André Dellaert

André Dellaert staat ons even te woord en vertelt : " Die schuur heeft mijn moeder nog laten zetten in 1955 aan 30 fr. per uur. Zij wou daar ook dat kapelletje in ter bescherming tegen bliksem en tegen de ziekten van de beesten. André trekt zijn schouders op en zegt : "Ik weet niet of dat beeldje daar nu veel

kan aan doen hoor, maar allé mijn moeder geloofde daar vast in. In datzelfde jaar nog (1955) heeft zij het kapelletje dan laten inwijden.

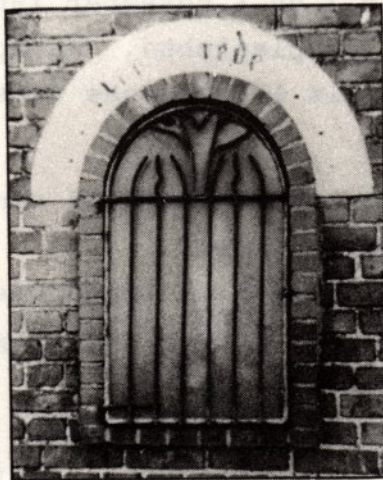


Foto: O.L.V. VAN VLAANDEREN B.V.O. - Walderdonk (Irène De Letter)

Wij hebben de Langelede verlaten en bevinden ons nu op Walderdonk aan het huis nr. 52 bij Irène De Letter. Aan de straatgevel van het schuurtje valt direkt de mooie ingemetste muurkapel op, met tralies afgewerkt en achter glas een mooi wit beeld van O.L. Vrouw.

Op de witte sierboog boven de kapel staan nog vaag enkele geschildeerde letters en punten. Met de hulp van Irène komen wij erachter dat hier stond : O.L.V. VAN VLAANDEREN B.V.O. Beste lezer, ik doe mijn best om ook van deze kapel iets meer te weten te komen en klop aan bij Irène De Letter. De ontvangst is allerhartelijkst en Irène is onmiddellijk bereid het een en ander te vertellen : "Eh wel, zegt ze 'k denk dat dat in 32 moet geweest zijn, dat wij dat daar laten inzetten hebben. Ja, Ja, dat moet zoiets geweest zijn, in 32. En waarom dat ik dat daar laten inzetten heb ? Wel Meneere omdat ik zonen goeie vriend ben van ons lieve vrouwke, 'k zie ik onze lieve vrouwe geweldig graag hé, en daarom hé ! Maar daar heb ik thuis nogal wat moeten om vragen hoor. Ha ja meneere wij waren wij maar arme mensen thuis en dat waren weer extra kosten hé! Maar dat gebouwke stond er al hoor, dat is gezet in 'tjaar 27. Hawel kijk zie 'k leze 'k veel hé, ha ja zo heeft ieder zijn gedacht he meneer!..en waarom niet hé Irèneke, houdt uw kapelleke maar in ere, lees maar veel en blijven jullie maar dikke vrienden. Tot kijk !

En nu vlug naar huis, morgen komt nog een dag en dan gaan wij even naar de overkant van de straat bij Theofiel Van Der Eedt.

(wordt vervolgd)

Patrick Waeytens.

Tentoonstelling

Wanneer U het hierbijstaande krantenartikel even aandachtig leest, kunt U opmaken dat reeds op 3 en 4 november 1968 de eerste tentoonstelling van de Heemkundige Kring plaatshad. Na up en downs gedurende de volgende jaren mochten wij als 15jaar-oude vereniging U terug vergasten op een tentoonstelling.

Het was niet gemakkelijk eerst een thema te vinden, dan nog niet gesproken van het eigenlijke materiaal zelf.

Dank zij uw medewerking van binnen en buiten de gemeente zijn wij er toch in geslaagd iets samen te brengen wat volgens de reactie van velen onder U nog nooit was gebeurd !

Dat er in Wachtebeke zo een verscheidenheid is en geweest is van sport zal wel niemand geweten hebben. Wij waren zelf verwonderd wat er zo allemaal bovenkwam na 3 à 4 maanden speurwerk. Wij weten zeker dat er nog meer materiaal aanwezig was maar bij gebrek aan tijd bleek het ons onmogelijk U alles te laten aanschouwen. Doch ten gepasten tijde zult U alles nog kunnen bewonderen.

Hierbij willen wij enkele dankwoorden richten, op de eerste plaats aan Dhr. E. De Smet, postmeester, die zo vriendelijk was al het mogelijke te doen om ons tijdschrift nog op tijd bij onze leden te bezorgen en zelfs nog vrijdagavond post liet rondragen. Dit alles om een fout, die geslopen was in Gent X zoveel mogelijk recht te zetten. De tijdschriften waren immers reeds meer dan 8 dagen in Gent X binnengebracht.

Een tweede dankwoord aan het gemeentebestuur dat ons spontaan 3 klaslokalen ter beschikking stelde om U te kunnen ontvangen.

Een derde dankwoord aan alle medewerkers en werksters in ons café "DE ZWAAN". Hoe zij het klaar speelden op de spitsuren iedereen te bedienen blijft een raadsel !

Tentoonstelling

Ten einde de inwoners hierin verder voor te lichten zal een tentoonstelling van heemkunde gehouden worden ter gelegenheid van de Wachtebeekse winterjaarmarkt in « Het Kasteeltje » op het Dorpsplein. Deze expositie zal toegankelijk zijn voor het publiek op zondag 3 november en maandag 4 november 1968.

In verband hiermede vraagt de vereniging dat zij die in het bezit zijn van oud huishoudmateriaal, oude zich'kaarten van de gemeente, enz. deze voorwerpen tijdelijk zouden afstaan voor de tentoonstelling. Wachtebeke is terug een culturele vereniging rijker. Ook hiervoor zal de bevolking veel belangstelling betonen. Nu vooral is dit zeer interessant omdat sinds de oprichting van Sidmar de gemeente veel veranderd is en dit in de toekomst nog zal doen.

E.W.

Een vierde dankwoord aan alle personen die belangloos hun foto's ter beschikking stelden. Verontschuldig ons voor de wat latere terugbezorging. Dit is te wijten aan het feit dat we van verschillende foto's reproducties gemaakt hebben.

En ten laatste een dankwoord aan de [†] 1500 bezoekers die wij tijdens die twee dagen mochten ontvangen en die door even binnen te wippen in ons café onze onkosten hielpen dekken en ons steunden.

Hierbij willen wij reeds nu een oproep doen voor het volgende materiaal :

- foto's en ander archief zoals affichen over alle soorten verenigingen op de gemeente van vroeger en nu :
 - studentenverenigingen- jeugdgroeperingen - vrouwenbonden- vaderlandslievende verenigingen- religieuze verenigingen enz...

Ditmaal richten wij ons op verenigingen waarvan de sport niet de hoofzaak is.

Neem nu reeds contact, zodat wij U terug kunnen vergasten op een boeiende tentoonstelling in 1984.

Paul - Patrick - Rita



Foto : Algemeen zicht tentoonstelling 1983

Babeekse Varia

*** VIERDE KWARTAAL 1983, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :



HUWELIJKEN : -Blomme Patrick, Evergem en Wyngaerd Ann, Stationsstr. 60
 -Migom Kurt, Zelzate en Apere Marian, Stationsstr. 142
 -Brewaeyts Guillaume, Merelstr. 46 en Andre Barbe, idem
 -Nopens Joseph, Lijsterstr. 17 en Baeke Monique, Spreeuwstr. 8
 -Van Der Linden Hans, Lochristi en Hesters Ann, St.Elloipl. 3
 -Braun Franz, Nachtegaalstr. 29 en Tondeleir Catharina, idem



GEBOORTEN : -Van De Velde Francis, Bovenhoek 35
 -Schepens Jelle, Brandstraat 3
 -Wuytack Jeffrey, Palingstraat 7
 -De Wilde Vanessa, Molenstraat 10
 -De Buck Pieter, St.-Francisdijk 3
 -Van Poucke Koen, Kalve 66
 -Van Der Plaetsen Katrien, Kleistraat 16
 -De Scheemaecker Samantha, Vinkenstraat 14
 -Droesbeke Angelique, Stationsstraat 95
 -Thanghe Ulrike, Pottershoeck 6
 -Grijp David, Walderdonk 35
 -Eeckhout Peter, Stationsstr. 191
 -Lamsens Miranda, Molenhoek 42
 -Versaet Stephanie, Oudeburgse Sluis 16
 -Sterck Nick, Salvialaan 21
 -Van Guyt Lennert, Bosstraat 15
 -Bonnaerens Wesly, Spechtstraat 16



VERLIJDENS : -Delsaert Remi, Kleistr. 33 (78j.)
 -Van Grevelinge Mathilde, Godshuisstr. 13 (82j.)
 -Baes Camillus, Axelsvaardeken 54 (82j.)
 -Deblaere Julma, Kalve 2 (75j.)
 -Beaval Philemon, Nieuwestraat 2 (78j.)
 -Landuyt Roger, Stationsstr. 182 (53j.)
 -De Vos Denise, Nieuwestraat 3 (48j.)
 -L'ecluse Theofiel, Stationsstraat 172 (86j.)
 -Van Vooren Idith, Dorp 25 (72j.)
 -De Schepper Louisa, Godshuisstr. 13 (95j.)
 -Goethals Alfons, Walderdonk 39 (58j.)
 -Vleghels Remi, Dorp 33 (73j.)
 -Maes Emiel, Stationsstr. 54 (70j.)
 -Coone Martha, Stationsstr. 152 (90j.)
 -Plasschaert Emile, Warande 4 (61j.)
 -Van Doorslaer Frank, Verbeuldestr. 14 (20j.)
 -Dehoux Alois, Godshuisstr. 13 (69j.)

*** In het vierde kwartaal van '83 kwamen 65 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 47 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 47 personen verhuisden.

Het aantal inwoners van Wachtebeke op 31-12-1983 : 6908

*** MEDEDELING VOOR GENEALOGEN

Het negende deel van de Staten van Goed van Maldegem is verschenen.
Het is het vervolg van het gekende werk van de heer Wilfried Steeghers uit Gent.

Dit deel loopt over de periode 1751-1759.

Belangstellenden kunnen dit werk bestellen op het gekende adres :
Mevr. Kelderman, Koggestraat 15, 9000 GENT.

De prijs is vastgesteld op 450,- fr. + 60,- fr. voor de verzendingskosten. Dit bedrag kan gestort worden op rekening :

BBL nr. 390-0162547-30 van Mevr. Kelderman.

*** INTERESSANT ARTIKEL OVER STEENTIJDVONDSTEN IN ONZE GEMEENTE

De Heer L. VAN VLAENDEREN, medelid van onze Heemkundige Kring heeft een belangrijke bijdrage geschreven over "De Steentijdvondsten van "Sint-Kruis-Winkel - Wachtebeke" in de driemaandelijkse kroniek van het verbond voor OUDHEIDKUNDIG BODEMONDERZOEK IN OOST-VLAANDEREN. Voornoemd artikel treft men aan in het tijdschrift nr. 11 -juli-augustus-september 1983 (p.3- p.25).

Al wie geïnteresseerd is kan nummers bekomen bij :

De Belie Alfons

Kouterstraat 150

9180 BELSELE (tel. 03/772 57 97)

Adres van Dhr. Luc Van Vlaenderen

Roodborststraat 11

9070 WACHTEBEKE

REDAKTIERAAD : DE MAESSCHALCK RITA, RECHTSTRO 10
HESTERS PAUL, STATIONSSTRAAT 165
WAEYTENS PATRICK, TULPENLAAN 17

NIEUWE PASTOOR TE WACHTEBEKE

Op zondag 4 december 1983 kon Wachtebeke zijn 40ste pastoor inhuldigen. Aan de grensscheiding tussen de gemeenten Wachtebeke en Zaffelare werd E.H. Ryckaert opgewacht door het voltallige schepencollege onder leiding van burgemeester De Vliegheer.

De pastoor was afgehaald door de voorzitter en de penningmeester van de kerkraad te Lochristi. Het is onder het dekenaat Lochristi dat Wachtebeke resorteert.

Onder een stralende najaarszon werd onze kerkelijke herder hartelijk verwelkomd. Geëscorteerd door de ruiters zette men koers richting Meersstraat. Aan de Van Pottelberghestraat werd de karavaan opgewacht door afvaardigingen van diverse verenigingen. Hier stapte E.H. Ryckaert over in een open koets, geflankeerd door menig vaandel. Op de muzikale tonen van de harmonie "De Eendracht" zette men de optocht verder naar het kerkgebouw. Midden een geestdriftige menigte opende onze nieuwe pastoor de kerkdeur. Na de daaropvolgende kerkelijke dienst werd iedere inwoner uitgenodigd naar de receptie.

Deze had plaats in de lagere meisjesschool van het klooster.

Na enkele korte toespraken door de voorzitter van de kerkraad en E.H. De Wulf richtte E.H. Ryckaert zelf het woord tot zijn parochianen. Hij dankte allen voor het gulle onthaal dat hem werd gebracht.

Kort maar krachtig in zijn woorden van "get gulder wel dorst zeker, ge kunt ginder allemaal een glaseken drinken" zette hij een punt achter het officieel gedeelte van zijn huldiging.

Langs deze weg wensen wij en al onze leden een mooi apostolaat toe aan onze nieuwe pastoor.



Foto : "Verwelkoming van E.H. Ryckaert aan de Puyenbrug"

Jubilea

'50'
 Van Assel Cyrille en Verhegge
 Anna Maria - 18.01.1934 -
 Catharinastr. 3

'50'
 De Bruyne Prudent en De Letter
 Germana - 07.04.1934 -
 Walderdonk 40

'50'
 Seyssens Joris en Plasschaert
 Irma - 16.05.1934 -
 Melkerijstraat 40

'50'
 Buysse Gerard en Coppens
 Bertha - 21.04.1934 -
 Tulpenlaan 4

'50'
 Dreesbeke Achiel en Van Hoecke
 Joanna - 24.02.1934 -
 Puyenbrug 1

'50'
 Lippens Achiel en Sturms
 Elisabeth - 27.06.1934 -
 Muisbroeken 11

'50'
 Alliet Urbain en Lanckriet
 Alice - 04.07.1934-
 Kalve 23

'50'
 Van De Voorde Remi en Vervaet
 Maria - 25.09.1934-
 Dorp 11

'50'
 Verplancke Theophilus en
 Van Doorselaer Mathilde -10.10.1934-
 Achterhoek 3

'50'
 De Block Victor en De Roover
 Germana -18.10.1934-
 Langelede 94

'60'
 Timmermans Winand en Leenders
 Beatrix - 25.10.1924-
 Rechtstro 31

'50'
 Deschepper Cyriel en
 Van Doorselaere Regina -27.10.1934-
 Stationsstraat 83
 Stationsstraat 83

Uit Onze Kinderjaren.

DEEL II : ER WORDT EEN BROERKEN GEBOREN ...

Wanneer we een mensenleven overschouwen dan zien wij dat dit bestaat uit een aaneenschakeling van grote en kleine gebeurtenissen. Zowel droeve als vreugdevolle feiten maken deel uit van ons bestaan.

Als men mag stellen dat het leven begint bij de bevruchting dan kan men zeggen dat het werkelijke leven begint bij de geboorte van het kind. Reeds sinds het menselijk bestaan op aarde heeft dit proces plaatsgevonden zowel bij dier als bij mens.

Wanneer het dier bij de geboorte zichzelf moet beredderen is het bij de mens, in de meeste gevallen, de gewoonte beroep te doen op de medemens om de geboorte tot een goed einde te brengen.

Tegenwoordig gebeuren 99 % van de geboorten in de materniteit.

Daar worden de aanstaande moeders en eventueel de vaders geholpen bij de geboorte van hun kinderen. Alle beschikbare apparatuur en deskundigen op het gebied van de verloskunde staan ter beschikking om in bepaalde gevallen te kunnen ingrijpen.

Deze toestand dateert nog maar van in het begin van de jaren 50.

Vroeger werden 95 % van de kinderen thuis geboren. Hiervoor kon men beroep doen op een vroedvrouw. Een vroedvrouw had een opleiding gekregen over de bevallingstechnieken en alle problemen daarmee gepaard gaande. Zij mocht ook nooddopen verrichten, zo sprak men in 1600 en 1700 van "gezworenen vroedvrouwen". Zij waren niet zo talrijk, tussen 1900 en 1950 was geen enkel van zulke vrouwen op onze gemeente.

Hun plaats werd ingenomen door "achterwaarsteriggen" of ongediplomeerde vroedvrouwen. Tussen 1900 en 1950 waren de volgende achterwaarsteriggen in ons dorp bedrijvig : Van der Jeugd Valentina, Grandjaen Marie - Theresia, Swartele Leonie, Swartele Stefanie, Van Loo Rosa, Verplancke Leonie, De Winter Juliana, Voncke Pauline enz...en als laatste nu nog in leven De Buck Camilla.

Zeer velen onder ons zijn door hun vaardige en bekwame handen op de wereld geholpen.

En dit verliep in de meeste gevallen als volgt : reeds voor het tijdstip van de bevalling kontaktede de toekomstige vader de vroedvrouw om

een soort planning te kunnen opmaken om iedereen te voldoen. De verschillende huisdokters hadden elk zowat hun eigen achterwaarsterigge waar zij beroep konden op doen. Onze onechte vroedvrouwen stonden dag en nacht klaar om zich terplaatse te begeven voor een verwachte of onverwachte geboorte. Na een laatste bezoek van de dokter werd aan de



toekomstige vader de raad gegeven bij het opkomen van de weeën de vroedvrouw te verwittigen zodat zij de moeder kon helpen en bijstaan bij de geboorte. Na regelmatige controle van de toestand van de vrouw werd zolang mogelijk gewacht om de dokter te verwittigen dit om de arts nutteloze wachtturen te besparen. In vele gevallen verwittigde men de dokter te laat en zo moest de achterwaarsterigge het kind alleen opvangen. Na de bevalling was de moeder verplicht 8 dagen in bed te blijven om alle verwickelingen te voorkomen. Wat een verschil met tegenwoordig ! Door die gedwongen bedrust bleef de vroedvrouw nog een 8-tal dagen de taken van het huishouden opzich nemen plus de verzorging van de kersverse moeder.

Foto : Pauline Voncke "achterwaarsterigge"

Het gebeurde meer dan eens dat de bevallingen zo snel achter elkaar volgden dat zij soms de beslommeringen van 3 gezinnen tegelijk op zich moesten nemen en daarbij in vele gevallen nog hun eigen gezin. Wat men daarmee verdiende was nog het zout niet in hun pap !

De meeste geboorten gebeurden in hulpbehoevende gezinnen waar werkelijk veel armoede was. Daar werden de tegenslagen afgewisseld met een wel of niet gewilde geboorte. Vele van deze achterwaarsteriggen



Foto: Grandjean Maria Theresia

waren heel gelukkig deze gezinnen tijdelijk te kunnen helpen, wat meer of de kost bracht dit niet op. In meer gegoede gezinnen kreeg men wel een geldelijke en eventuele materiele vergoeding voor hun toegewijde diensten.



Foto : Valentina Van der Jeugd

Als ik nu een dertigtal jaren terug denk, zie ik nog steeds een niet naar onze gewoonte drukdoenerij bij ons thuis. Daarvoren waren alle dagen, in mijn ogen, uit een zelfde stramien gesneden. Er liep een vast levenspatroon door gans ons gezinsleven. Maar nu, in de maand februari 1954, was er wel iets, dat mij als klein kind van 11 jaar opviel. Onze toenmalige huisdokter Hosten, kwam meer op bezoek dan gewoonlijk. 'T was altijd voor ons moeder, zij die anders nooit de hulp van meneer den dokter nodig had. Ons vader die anders niet zo zeer met de huishoudelijke taken vertrouwd was deed hier ook zijn duit in het zakje...

Zoals Camila De Buck bij één van mijn bezoeken vertelde : "Hetgeen wij hebben meegemaakt is met geen woorden uit te leggen. De mizerie, de wanhoop, de ellende die we in sommige gezinnen gezien hebben heeft van ons harde vrouwen gemaakt die van geen kleinigheid vervaard waren en altijd ons best deden voor het gezin waar wij voor aangesproken werden om te helpen bij de geboorte van een nieuw leven.



Foto : Camila De Buck

(wordt vervolgd)

Paul Resters

(LAATSTE DEEL)

In vorige bijdragen hebben we U onze komponist KAMIEL SAMAN wat beter laten kennen. Eindelijk is nu dé avond gekomen, een beslist onvergetelijke avond tijdens dewelke U de muzikale talenten van Kamiel zult kunnen beluisteren!! Als voorsmaakje geven we hierbij de feestwijzer van het programma :

DEEL I :	- laat de zorgen eens voor morgen	koorzing
	- fier en blij	harmonie
	- de wachtebekenare	solozang
	- lindelhoeve	koorzing
	- tafereel uit 1923	sketch
	- madeliefje	solozang
	- de lachende kamielkens	kluchtzing
	- ne mannenmens alleen is maar ne duts	voordracht
	- avondmijmering	harmonie
	- tafereel uit 1932	sketch
	- dan droom ik van jou	solozang
	- muzikaal reisverhaal	koorzing

PAUZE

DEEL II:	- op de purpere heide	koorzing
	- wij hebben thuis een radio	kluchtzing
	- nieuwe tijden	harmonie
	- de stomme muzikant	sketch
	- vlaams mietje	solozang
	- tafereel uit 1984	sketch
	- ik denk zo vaak nog	voordracht
	- wat ik trouwen ?	kluchtzing
	- de parkiet van tante griet	solozang
	- de tandem	kluchtzing
	- de moervaart	slotlied

Als aandenken aan dit kultuurfeest, hebben de initiatiefnemers een prachtige herdenkingsmap voorbereid met stevige zilveren omslag met zwarte opdruk en foto van onze Wachtebeekse toondichter. De map bevat het volledige programma van de avond, met enkele liederen, reproducties van etsen en een literair portret van Kamiel Saman. Deze unieke map is enkel te bekomen bij vóórintekening, aan de prijs van 1000 frank, te storten op rekening van het SAMANKOMITEE nr. 448-2594541-83, of te bevragen bij onze voorzitter Cesar David, Azalealaan 4 Wachtebeke, tel. 45.01.62.

Kaarten zijn ook te bestellen bij onze bestuursleden.

U BENT ALLEN VAN HARTE WELKOM OP 17, 18 of 25 FEBRUARI !!

Rita De Maesschalck



Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

11de Jaargang

2de Kwartaal 1984



Foto : De Kerkstraat, richting Walderdonk---Kerk

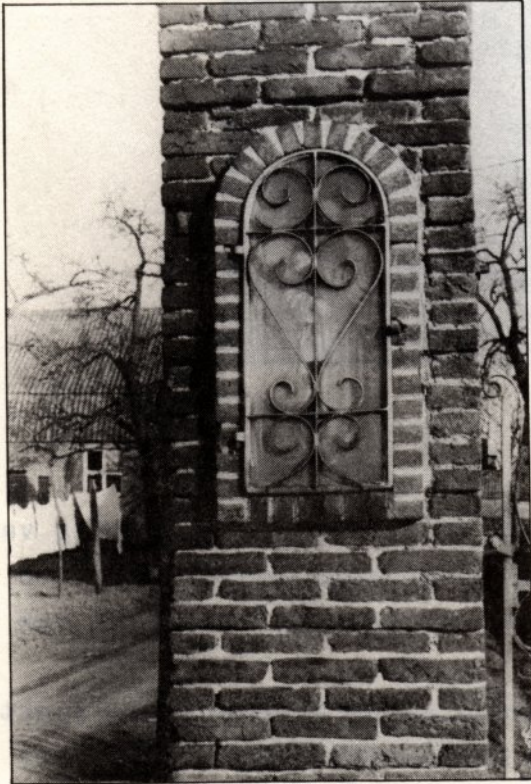
Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Hesters, Stationsstraat 46, 1067 0070 Wachtebeke.

KAPELLETJES TE WACHTEBEKE

Een dag later ! Hier zijn we dan bij Van Der Eedt, Walderdonk nr. 15. 't Is moeder Van Der Eedt die mij te woord staat. "Eigenlijk weet ik daar niet veel van zulle - Alleen dat het den Heilige Antonius is die



erin staat. Alle dagen lees ik een weesgegroetje voor Hem en telkens als het nodig was heeft hij mij al geholpen."

Theo komt even binnen wippen en weet te vertellen dat het kapelletje in den hekstijl gekapt is kort na den oorlog. "Wij zijn hier in 1939 komen wonen zegt Theo - Het hof is één van de drie oudste van Wachtebeke.

Het kapelletje zelf moet zo ongeveer een veertig jaar oud zijn, evenals het beeld dat er in staat." Dank U familie Van Der Eedt.

Foto : Hof Van Der Eedt

En nu even de fiets terug op en naar het Rechstro. Wij rijden langs de Végé-winkel en hier bemerken we boven de deur een klein in blauw geschilderd houten kapelletje.

Wij draaien nu even de hoek om en komen in de Azalealaan terecht bij de "Davidse Meulen". In de noordelijke zijgevel van het witte gebouw heeft onze voorzitter Cesar David een viertal jaren geleden een gekapt arduinen beeldje gezet. Het stelt den H. Petrus voor met de sleutel. Cesar heeft het er in gezet als aandenken aan zijn vader. Iedereen noemde hem wel Victor zegt hij maar hij noemde eigenlijk Petrus- Victor-David.

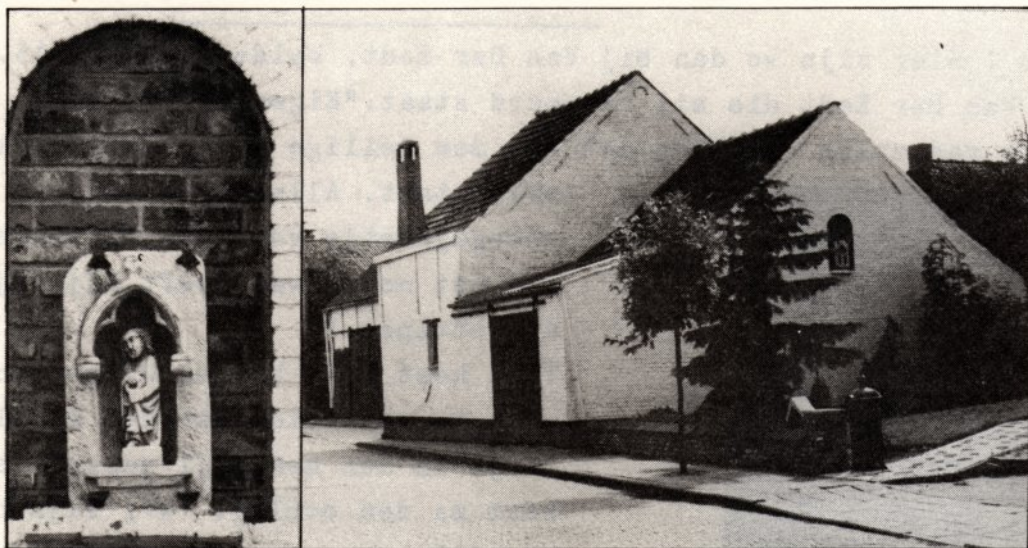


Foto : den H. Petrus met de sleutel

Ditmaal ligt ons verkenningsterrein in de dorpskern. De nummering van de haltes is een beetje zoekgeraakt, maar geen zorg beste lezer, op het einde van ons verhaal krijgt U netjes een beknopt overzicht van alle bezochte kapelletjes.

Wij komen aan de "Vierschaar". Hier werd o.a. de Wachtebeekse rechtspraak gehouden sinds het toekennen van het koninklijk oktrooi door Philips II op 14 juli 1579. Het gebouw heeft ook dienst gedaan als schoollokaal (begin 19de eeuw), later als woonhuis, en doet thans dienst als bibliotheek. Het is gerestaureerd in 1937 en is eigendom van de kerkfabriek. In de mooie trapegevel valt direkt de mooie nis op boven de deur met hierin een stenen beeld van de H. Katharina, patrones van de parochie.



Boven de deur kunnen wij lezen : "God lof, alleen door 't prochiegeld ben ik hier wederom herstelt". Deze spreuk werd aangebracht nadat het gebouw door een brand vernield was en door de bijdragen van de Wachtebekenaren kon heropgericht worden.

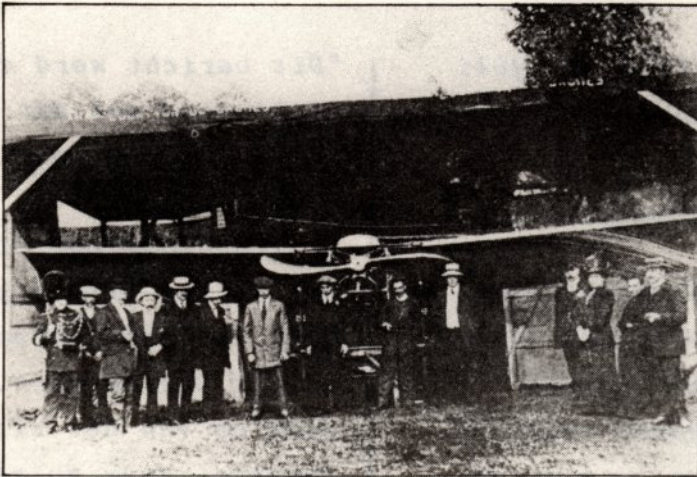
Foto : H. Catharina

(wordt vervolgd)

Mee Mynen Vlieger

Dat het soms heel frappant is hoe een artikel wordt geboren lijdt geen twijfel. Zonder onverwachte hulp was dit navolgend verhaal er misschien nooit gekomen.

Op een alledaagse oktoberwerkdag werd er aangebeld. Nog herstellende van een hospitalisatie was het mijn vrouw die een persoon met Nederlandse tongval binnenliet. Deze man verklaarde gestuurd te zijn door een beampte van het gemeentehuis te Wachtebeke. Met zijn vraag naar inlichtingen over een vliegdemostratie had men hem doorverwezen naar mij, in de hoop dat de Heemkundige Kring iets meer wist wat hem aanbelangde. De man, K.J. Sijsling genaamd was bezig een geschiedenis te schrijven over de Nederlandse luchtvaart vanaf de pionierstijd. Zo had hij tijdens zijn opzoekingen in diverse Nederlandse en Belgische weekbladen verslagen gelezen over een vliegtuigmeeting op den Overslag door vliegenier Jonker Van der Burg. (Nederlander)



Zijn vraag was of wij fotomateriaal bezaten over deze meeting. In ons fotoboek "Wachtebeke bij de aanvang van de 20 ste eeuw" stond er een foto van dit vliegtuig met piloot en inrichtend komitee.

Foto : Het inrichtend komitee-Overslag

De Heer Sijsling had een reis van 2 dagen achter de rug, vanuit Noord-Nederland met een stopplaats te Arnhem waar hij ook opzoekingswerk deed. Zijn tweede reisdoel was Wachtebeke, in de hoop dat er daar iets te vinden was. Zo ziet U waarvoor een Heemkundige Kring al niet dient. Tussen mijn persoonlijke dokumentatie vond ik ook een liedjestekst over deze vliegmeeting. De melodie zelf is ons niet bekend. Wie weet er meer over ??? Zo hebben wij onze dokumentatie geruild en de Heer Sijsling kopieerde voor mij de krantenverslagen over die meeting.

Wanneer men het woord "vliegtuig" hoort uitspreken reageert geen enkele sterveling meer. Het is een woord dat voorbij gestreefd is. Vandaag de

dag spreekt men van "raketten- kunstmanen- ruimtelabo's, Dit zijn de woorden waarmee wij onze dagelijkse vocabulaire trachten aan te vullen. Doch 72 jaar terug, wanneer de luchtvaart nog in zijn kinderschoenen stond zette iedereen rare ogen op bij het aanhoren van tweedekkers, vliegmachines en navenanten. Vooral in onze kontreien moet men in 1912 de mond vol gehad hebben over deze rare vogels. Enkele dappere lieden van den Overslag hadden het aangedurfd een feestprogramma in elkaar te steken met als hoogtepunt een vliegtuigdemostratie. In die tijd toch zeker een evenement op zichzelf. Eén der hoofdpersonnages was Cyriel Bauwens, bijgenaamd "Knippe". Op den Overslag een vliegtuigmeeting houden, daar waar men in die tijd slechts twee woorden kende "werken" en "smokkelen" !

Hiermede wilden zij zeker het dorpsleven van alledag wat opfleuren en Wachtebeke de loef afsteken nadat de Wachtebeekse kermis in 1900 in verval was geraakt (over dit laatste een volgende keer meer).

Dit feest, alhoewel in juni gehouden, mag de voorloper genoemd worden van "Meifeeste" op den Overslag.

Voor het kommentaar bij deze meeting verwijs ik naar de diverse dagbladknipsels van toen :

"Op zondag en Maandag 28 en 29 juli zullen te Overslag-Wachtebeke demonstraties gegeven worden door van der Burg." (Axelsche Crt. 24/07/1912)

"Er is dan toch werkelijk gevlogen te Overslag. De gehele zondag werd er aan getwijfeld omdat er veel wind stond. Tegen de avond zuiverde een onweersbui de lucht en ging de wind liggen. Van der Burg steeg toen te kwart voor acht op. Na enige cirkels in de lucht beschreven te hebben daalde het vliegtuig ietwat snel en kwam 7 min. na de opstijging behouden op vaste grond neer. De heer Van der Burg werd door het aanwezige publiek toegejuicht en op de schouders naar de bestuurstafel gedragen waar hem een bouquet werd aangeboden. De machine is een eendekker van het type Blériot. Gisteren reden ook nog enkelen uit onze omgeving naar Overslag maar van vliegen is niets gekomen."

"Dit bericht werd door mij gecombineerd met dat van de Gazet van Antwerpen van 1-8-1912. Wachtebeke.

De aangekondigde vlieg oefeningen van zondag zijn opperbest gelukt, niettegenstaande een tamelijk sterke wind. Van der Burg ging op van het vliegplein Bauwens, waar duizenden nieuwsgierigen de nooit geziene oefeningen kwamen zien. De luchtschipper vloog over de Markette, naar de Ramonshoek en draaide zo terug naar het vliegplein. Toen hij zonder ongelukken landde, werd hij op geestdriftige toejuichingen onthaald." (De Gentenaar 30/07/1912).

(Axelsche Crt. 31/07/1912).

"Van der Burg te Wachtebeke.

- Over de vluchten, door Heinrich van der Burg te Wachtebeke gemaakt, schrijft ons een ooggetuige : De Hollandsche aviateur van der Burg maakte zondag op het terrein te Wachtebeke (Overslag : België) eene prachtige vlucht, hoewel het vliegveld slechts 20 m. breed is en omgeven door hoge boomen. Er stond zondag een sterke zuid-westen wind, zoodat iedereen dacht dat er niet gevlogen zou worden. Doch v.d. Burg vloog toch en met veel succes. Het was soms een angstig gezicht 't toestel door de lucht te zien slingeren maar v.d. Burg bewees weer, zijn toestel volkomen meester te zijn. Ook de landing geschiedde schitterend. Het publiek was dan ook zeer anthonasiast en v.d. Burg werd een prachtig bloemstuk aangeboden met de Nederlandsche en Belgische linten."

(Utrechts Dagblad, 30/07/1912)

"Van der Burg heeft gisteren te Wachtebeke enige goedgeslaagde vluchten ondernomen van 14 à 16 min. Vooral de landing was zeer mooi.

(Algemeen Handelsblad, 3/8/1912)

"Van der Burg in België.

- De aviateur van der Burg, van wiens demonstraties te Wachtebeke (België) we reeds eerder melding maakten, heeft daar j.l. maandag zijne voorgenomen vluchten niet kunnen maken, wegens het stormachtige weer. De toen uitgestelde vliegproeven zijn echter donderdagavond gehouden en met veel succes ondanks de nog vrij stevige wind. De aviateur heeft zijn naam opnieuw hoog gehouden, door eene lange schitterende vlucht te maken, bij eene windsterkte, die weinigen deed vermoeden, dat daarbij gevlogen kon worden. Hoewel het om 5 uur zoo hard woei, dat sommige menschen weggingen, wijl ze dachten dat toch niet gevlogen werd (het kleine terrein in aanmerking genomen) verminderde de wind langzamerhand tot een uur of zeven, om daarna weer in sterkte toe te nemen. Te 7 en half echter ging toen van der Burg toch omhoog en vloog hij twee ronden, waarbij hij het publiek verbaasd deed staan over zijn capaciteiten. Toer hij na een vlucht van 14 min. te 7 u. 29 landde, werd hij door de menigte met luid gejuich ontvangen. Zeer veel publiek was van zijne schitterende demonstratie getuige. (Utrechts Dagblad 3/9/12,

Zoals U zelf kunt lezen zijn er bij deze verslagen vaak tegenstrijdigheden te ontwaren.

Lied ter gelegenheid der vliegdemonstratie te OVERSLAG.

1° COMPLEET.

Wat men niet kan gelooven
Zal men zien gebeuren
Jonk heer Van den Burg vlieg 't Overslag,
De mannen van daar
Zij gaan altijd boven
Dat weten wij allemaal,
Met hun eigen centen
Zonder Complementen
Begonnen zij blakend van moed,
En ze hebben bewezen
Dat als immer voor deesen
Overslag boven nog zit in hun bloed.

REFREIN.

Heup! Wat gaat hij de lucht mooi in
Heup! Wat gaat hij toch hoog
En de menschen die riepen uit alle slach
Bravo voor Overslag.

2° COUPLEET.

De schroef ging aan 't draaien
Hij liet de hand zwaaiën
Los, en de machien vloog vooruit,
En velen die dachten
En sommige verwachten
Hij komt het terrein toch niet uit,
Maar zie 't was maar even
Of hij ging aan 't zweven
En steeg op cordaat en geducht
Bravo Van Den Burg
Ge hebt ons bewezen
Te zijn een meester in de lucht.

(Refrein.)

3° COUPLEET.

En eenmaal daarboven
Ge kunt niet gelooven
Hoe dat gaf een vreugd en plezier,
Het vee in de weide
Was ook al zoo bleide
Sprong lustig en maakte vertier.
En jöngen en ouden
Gezond en verkouden
Zij rekten de halzen wijd uit,
En op huizen en daken
Of waar men op kan geraken
Daar riep men zijn vreugde blij uit.

(Refrein.)

4° COUPLEET.

Neen gerust zonder liegen
Dat was me nog vliegen
Wat is Van den Burg daarin sterk,
En laat ons hierboven
Den overslag boven
Wat hebben ze eer van hun werk.
En mannen en vrouwen
Ze zullen t' onthouden
Dees dagen van vreugd en feestijn,
En laat ons herhalen
Nog duizende malen
Altijd maar 't zelde refrein.

(Refrein.)

Waar De Moervaart Kronkelt

Gisteren, zaterdag 18 februari 1984, gaan kijken naar het feestprogramma "WAAR DE MOERVAART KRONKELT" opgebouwd rond het werk van Kamiel Saman. Wat daar door Wachtebekenaren aan Wachtebekenaren geboden werd, was ontspanning van hoog gehalte. De grote zaal van het Lyceum zat bomvol, zelfs langs de muren stonden mensen. De voorstelling begon stipt op tijd, op zichzelf al een zeldzaamheid in onze gemeente, verliep zo vlot, meeslepend en ontroerend, dat velen verbaasd waren dat drie uur een half zo rap voorbij waren. Na afloop glunderende gezichten overal van de vele tientallen medewerkers vóór en achter de schermen, van de vier gevierden te weten meester Oscar Galens, juffrouw Clara Coppens, Albert Dhert en Jozef De Cock en van de aanwezigen die genoten hadden op een wijze, zoals maar zelden gebeurt. Een grote, hartelijke welgemeende gelukwens aan Jan Houben, de grote bezieler, die zijn droom waar maakte (en hoe !) en aan alle medewerkers voor de bijzonder gave uitvoering die ze op de planken brachten.

Kamiel Saman was een belangrijk figuur voor het ontspanningsleven in Wachtebeke, vooral in de periode tussen de twee wereldoorlogen (voor meer bijzonderheden over zijn leven verwijzen we naar ons jaarboekje 1974 "Kamiel Saman, komponist" door Jos De Cock). Dat Jan, bezieler van zoveel avonden, niet in het minst van die van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen, zelf verwoed muziekliefhebber en -kenner, iets wou doen om die grote kleine man, die zoveel verwezenlijkt heeft voor Wachtebeke op gebied van muziek en ontspanning, eens extra dik in de verf te zetten, ligt bijna voor de hand. Wat Jan allemaal gedaan heeft is al een boekje op zichzelf. Feit is, wat de Heemkundige Kring betreft, dat hij op een zomeravond bij ons op bezoek was om de verzameling muziekstukken van Kamiel Saman te komen halen. We zaten buiten in de tuin bij een biertje, toen plots uit de richting van de bossen naar Zelzate toe, een grote uil geruisloos opdaagde en laag over ons vloog. Die vogel, anders beschouwd als een aankondiger van onheil, is hier blijkbaar de geluksbode geweest, want Jans opzet is volledig geslaagd en kende een bijval, die alle verwachtingen ver overschreed. Zijn geestdrift werkte aanstekelijk want hij beschikte al heel snel over daadwerkelijke steun van Davidsfonds, Bond van Grote en Jonge Gezinnen, Koninklijke Harmonie De Eendracht en Heemkundige Kring.

Wie allemaal meegewerkt hebben kunnen we hier onmogelijk opnoemen, maar we mogen de Harmonie onder leiding van Jozef Heynssens (een vroegere klasgenoot) en het Organisatiekomitee onder leiding van Robert De Gussem niet vergeten, evenmin als juffrouw Celie die de leiding had van de sponsorwerkgroep.

Wat onszelf, Heemkundige Kring, aangaat, willen we toch even dieper in-



Foto : De stadsman en het Wabeeks boerken

gestaan door zijn ontembare vrouwtje, Marie-Thérèse Timmerman. Hun huis stond altijd open voor de vergaderingen en dat het daarbij niet ontbrak aan edele biersoorten, zoals Oude Zottegemse, verbaast niemand meer. Marie-Thérèse was ook nog actief op zanggebied.

Bestuurslid en opstelster van ons driemaandelijks tijdschrift, Rita De Maesschalck, bekend van haar heldere stem in onze films " Het gebeurde in Wachtebeke in ..." vervulde gans de avond een belangrijke bindende rol. In het "gelegenheds"-koor zaten verscheidene van onze leden. Openbaring "Kamiel" Paul Hesters, hoofdopsteller van ons tijdschrift, leefde zich uit in de kluchtliederen. En dan waren er nog losse medewerkers, die één of ander deeltaakje op zich namen. Zoals blijkt uit het voorgaande komt onze Heemkundige Kring niet slecht weg.

Wat nu de gebrachte nummers stuk voor stuk betreft, was er geen enkel dieptepunt. Na een kort praktisch woordje van Cesar in verband met plaatsgebrek volgde een keurige, verzorgde inleiding van Rita De Maesschalck en Hilaire Van de Voorde. Deze twee praatten de ganse avond aaneen en hun optreden had bij tijd en wijle zelf het uitzicht van een nummer. Klare, verstaanbare taal, zeer goede bindteksten (proficiat aan wie ze schreef) en met gevoel gebracht, dit kon niet beter.

gaan op onze rol.

Vooreerst was daar de muzikale nalatenschap van Kamiel Saman, geschonken door ere-inspekteur en voormalig dienstdoend burgemeester Jos De Cock aan de Heemkundige Kring. Van het organisatiekomitee maakten deel uit onze onvermoeibare voorzitter Cesar David, daarin daadkrachtig bij-

Als het koor inderdaad een "gelegenheids"-koor was, zoals in de loop van de avond gemeld werd, kunnen we maar één ding zeggen en dat is "hoed af" voor zulke prestatie. Dirigent Jan Houben en koor verdienen hier uitdrukkelijke lof. Bij het eerste lied "Laat de zorgen eens voor morgen" was er reeds onmiddellijk contact met de zaal en dat verminderde niet. Met het romantische "De Lindelhoeve", het muzikaal reisverhaal opgesmukt door het ballet "Koningin Fabiola" (reeds langer bekend door zijn voortreffelijke optredens), het weemoedige "Op de purpere heide" en dan het koninginnestuk "De Moervaart", bracht het koor op ons de gevoelens over die eens Kamiel Saman en (nu nog) Oscar Galens bezielde hebben.

De Koninklijke Harmonie "De Eendracht", onder leiding van dirigent Jozef Heynssens, was de andere groep die door gemeenschappelijk optreden een nieuwe kant van Kamiels veelzijdigheid belichtte. Vlot en met bezieling gebracht was het vooral de harmonie die met "Fier en blij", de stemmige "Avondmijmering" en met de mars "Nieuwe Tijden", die in Adegem door 500 man opgevoerd werd ter ere van Kamiel Saman, aantoonde dat Kamiel ook buiten zijn dorp met recht erkenning vond en bewondering oogstte.

Zo komen we bij de solo-optredens. Ook hier niets dan goeds. Een solist ondervindt gewoonlijk sterker de druk van het publiek, dan wie in groepsverband optreedt, maar hiervan was niet veel te merken. Staf Temmerman van Peene bracht "De Wachtebekenare" zo rechtstreeks uit het hart, als alleen een geboren en getogen Wachtebekenaar dat kan, en verdiende dan ook ten volle het uitbundig applaus. Marie-Thérèse Timmermans (hun achternamen lijken zo sterk op elkaar, dat het vermoeden rijst, dat Temmer- of Timmerman(s) een erfelijke aanleg hebben voor solozang) met "Madeliefje" en nadien met Paul Hesters in "Wat is trouwen?" verraste ons eens te meer. Ze schrijft, zingt, kan toneel spelen zoals blijkt uit voornoemd "Wat is trouwen?"... wat konden wij ons, en in feite wat kan Cesar zich meer wensen? Aan het applaus te horen..!niets"! Gaston Van Hooreweghe, met zijn geschoolde stem, bracht voortreffelijk "Dan droom ik van jou", nog een romantisch lied, en "Vlaams Mietje" een lofzang aan de Vlaamse meisjes, die aanduiden dat de ongetrouwde Kamiel ooit wel zijn hart sneller voelde kloppen voor de tedere helft van de schepping. Wat zit er toch allemaal talent in Wachtebeke? Ook bij de jeugd is het aanwezig. Dat toonde de jonge Petra Mussche met het leutige "De parkiet van tante Griet". Op zo'n jeugdige leeftijd optreden voor zo'n nokvolle zaal is een prestatie op zichzelf. En nog is het niet gedaan. In "Ne mannemens alleen is maar ne duts" toonde Mia Van Renterghem, dat ze een natuurtalent, een geboren toneelspeelster is, die rechtstreeks haar publiek betokkelt, wat bleek uit de aanzwellende overtuiging die klonk uit de vrouwen in de zaal toen die meeriepen "een mannemens alliene es moar men duts".. Hierbij was Hillaire Van de Woerde de lijdzaam, maar



Foto: Algemeen zicht tijdens
het slotlied :

"Waar de Moervaart
kronkelt"



Foto: De Lachen en Kienkeiens.

hoogstaande man, die maakte dat uiteindelijk de mannen er toch nog goed van afkwamen.

Tenslotte zitten we bij Lut Gysel, met de voordracht "Ik denk zo vaak nog", aan de laatste soliste. Dit gedicht, ter gelegenheid van "Waar de Moervaart kronkelt" geschreven door meester Oscar Galens, één der twee oorspronkelijke "Lachende Kamielkens", was zo vervuld van weemoed bij de gedachte aan de leute en de hechte vriendschap uit die gelukkige tijden, dat niet alleen het publiek maar ook Lut erdoor gepakt werd. Dit droeg echter bij tot de doorvoeldheid waarmee Lut "Ik denk zo vaak nog" voordroeg. Eén en ander bleek uit het applaus, dat, het moet gezegd, de ganse avond niet uit de lucht was.

Met de sketchen belanden we bij het samenspel. "Tafereel uit 1923" met meester Evarist De Mol en Sidm-artist Hedwig Penneman bracht een gesmaakte uitvoering van de verwaande stadsmens en het eenvoudige doch sluwe boerke. Hedwig kon zo uit "Antwaarpe" weggelopen zijn, terwijl we Evarist heel in 't begin voor een echte, ons onbekende, boer hielden. Dit is een compliment aan Gaby De Mol voor haar grime. De leute en het gelach duurden voort met Jeanine Vermeire, Hedwig en Evarist in de sketch "Tafereel uit 1932" waar de verwisseling tussen mensen en honden voor de nodige verwarring zorgden, die bekroond werd in de innige omhelzing van Jeanine en Hedwig. Dit tot grote jaloersheid van meester De Mol, die nadien zijn schade dubbel en dik inhaalde met Vera Hampton op de hoek van de scène. De sketch "De stomme muzikant" moet Kamiel Saman wel nauw aan het hart gelegen hebben, omdat die hem toeliet zijn begaafdheid met de akkordeon en zijn kennis aan Vlaamse liedjes te tonen. Vera Hampton en Nadine Van de Veire (als akkordeoniste) spreidden hier hun talenten open. Vera, als de stadsjuffer-verslaggeefster, niet ongevoelig voor de ongekunstelde charme van de Wachtebeekse muzikant, ontdooide gaanderweg onder de gevatte muzikale antwoorden van man Nadine, die dat deed met grote virtuositeit (hoeveel eerste prijzen heeft ze al behaald?).

"Tafereel uit 1984" was de laatste. Daar toonde meester De Mol zich nog eens zoals we hem al lang kennen, een man waarvoor men moet oppassen. Hij slaagde er in door zijn onverwachte opmerkingen Hedwig zo zwaar op de proef te stellen, dat deze wel driemaal de vriendelijkheid van de huidige mens aansneed, wat dan die van Evarist tot nul deed dalen. De reacties uit de zaal lieten overduidelijk merken, hoezeer de mensen deze sketches smaakten.

We kennen reeds "Leo en Gaston" maar gisteren beleefden we het ontstaan van het nieuwe duo "Paul en Gaston". Als de "Lachende Kamielkens" brachten ze met de kluchtzangen "De Lachende Kamielkens" - "Wij hebben thuis een

radio" en "De tandem" kabaret zoals Kamiel Saman en Oscar Galens waarschijnlijk zelf niet beter gebracht hebben. Dat was beroeps. De gebaren, de zang, de zwier en de vlotheid waarmee deze suksesnummers van Kamiel gebracht werden, sleepten de mensen volkomen mee. Doorheen gans de avond, als een rode draad, de zeer goede begeleiding op de piano van Lily Vervaet en assistente Katrien Boudewijn, die niet weinig bijdroegen tot het sukses van de nummers. De fotoklub van Wachtebeke, met voorzitter Gies Verhoene, verzorgde de dia-projectie van oude postkaarten en foto's. Haarscherp en zeer duidelijk zichtbaar brachten ze een bijzondere noot in de avond.

Een pracht van een idee.

Dat de avond verliep zonder hapering doet ons kijken naar de coulissenploeg, met toneelmeesters Bourgonjon, Julien Raman en De Roeck, die meestal in het duister haar taak moest uitvoeren en zich daar vlot van kweet.

Ook over de andere technische mensen niets dan goeds. De belichting door de heer Raman werkte feilloos.

Geluidsspecialist Roger Van Hyfte (vroeger directeur van cinema Palace te Zelzate), reeds jaren actief, zorgde voor een vlekkeloze geluidswaardering. Voorzegger Hugo, was onhoorbaar en zo moet het zijn.

Als bijzondere hoogtepunten, in een avond die niet zonder was, moeten dan nog vermeld worden :



-De hulde aan de vier medewerkers van toen. Burgemeester De Vlieghe bracht een sober huldewoord, omdat niets kan toegevoegd worden aan een prestatie die af is. Toen werd een ets overhandigd als blijk van hoge waardering aan Oscar Galens, Clara Coppens, Albert Dhert en Jozef De

Foto : Stafken Temmerman en de Wachtebekenare.

Cock voor wat ze vroeger, maar ook nu gedaan hebben. Een ontroerend ogenblik dat ons recht naar het hart ging, en ook de gevierden zelf ontroerde. Welbespraakt zoals altijd sprak Jozef De Cock, in naam van hemzelf en zijn drie kollega's, een bewogen dankwoord uit voor de eer aan zijn oom zowel als aan hun vieren aangedaan.

- Het slotlied, het bekende "De Moervaart", gebracht door de harmonie en meegezongen door alle medewerkers en zelfs uit de zaal, was een waardige bekroning van een denderende avond.

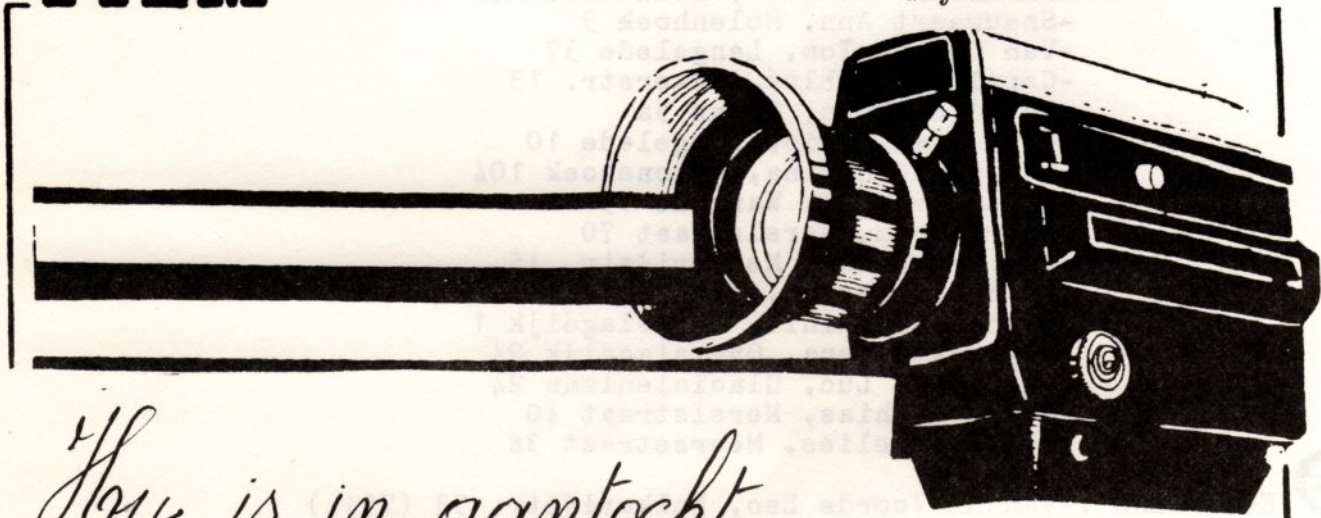
- De ene golf applaus volgde op de andere toen als afsluiting alle deelnemers nog eens werden voorgesteld, bereikte een oorverdovend hoogtepunt toen spil en bezieler Jan Houben op het podium getrokken werd. Toen het handgeklap wat weggeëbd was, deed Jan het nog eens opklateren door de twee waardige, onverbeterlijke en uiterst vlotte presentators, Rita De Maesschalck en Hilaire Van de Voorde, naar voren te schuiven.

Nadien werd nog verbroederd en verzusterd in de cafetaria.

Tot slot onze welgemeende verontschuldigen voor de onverholen geestdrift die we in het voorgaande lieten blijken, maar als heemkundige kunnen we niets anders dan ons uitermate verheugen dat het volk iets brengt voor het volk. Dit was een avond om nooit te vergeten, een avond zoals we zelden of nooit beleefden of nog zullen beleven.

FILM

Guy Hoebeke.



Hoy is in aantocht

een varua van i8 Imczamde)2.

dorpsleven in Wachtebeke

Babeekse Varia

*** EERSTE KWARTAAL 1984, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :



- HUWELIJKEN** :
- Jacobs Peter en Guldstrand Brigitte, Dorp 88
 - Amandels Dirk en Vander Perren Marine, Langelede 149
 - Stadeus Freddy, Lochristi en Willems Martine, Papdijk 5
 - De Maesschalck Cyriel en Van Mossevelde Marie-Thérèse, Spoorwegstraat 23
 - Buter Jan en Meirsman Ivona, Leeuwerikstr. 11
 - Van Den Hende Marc, Kerkstr. 62 en Verplancke Eliane, Overslagdijk 46
 - Van Vooren Alfred en Depoppe Nadine, Spechtstr. 14
 - Claeys Dirk, Assenede en De Smet Anne, Stationsstr. 92
 - Heeze Gerard, Zaffelare en De Bruyne Monique, Bosstr. 4
 - Verhofstadt Martin, Laarne en De Bruyne Carine, Ramonsh. 68



- BEOORTEN** :
- Willems Allan, Overslagdijk 54
 - De Bruyne Jefrey, Bovenhoek 8
 - Haaze Ruth, Zwaluwlaan 24
 - Martens Steven, Molenstr. 32
 - Dhondt Vanessa, Vieruitersten, 10
 - Oussehmine Rizlane, Zwlawulaan 13
 - De Smaele Kristof, Zwaluwlaan 47
 - Snauwaert Ann, Molenhoek 3
 - Van Der Aa Tom, Langelede 37
 - Coppieters Chloé, Akkerstr. 13
 - De Nijs Elisa, Peene 5a
 - Verhoeven Filip, Langelede 10
 - Van Damme Melina, Ramonshoek 104
 - Roets Evelien, Warande 15
 - Moors Bram, Merelstraat 70
 - Baert Katrien, Melkerijstr. 45
 - De Baets Brecht, Papdijk 4
 - Verhelst Dominic, Overslagdijk 1
 - Wuytack Serena, Overslagdijk 24
 - De Caluwe Luc, Gladiolenlaan 24
 - Seels Mathias, Merelstraat 40
 - Roets Annelies, Meersstraat 38



- VERLIJDENS** :
- Van de Voorde Leo, Melkerijstr. 53 (75j.)
 - Lyppens Remi, Molenhoek 49 (85j.)
 - Neyt Cyriel, Godshuisstr. 13 (87j.)
 - Arijs Maria, Overslag 57 (85j.)
 - De Baerdemaeker Maria, Bovenhoek 55 (73j.)
 - Verbrugge Maria, Godshuisstr. 4 (84j.)
 - De Witte Isidoor, Godshuisstr. 13 (73j.)
 - Brandes Armand, Dorp 25 (84j.)
 - Froment Felix, Schooteveldstr. 6 (75j.)
 - Minnebo Richard, Molenhoek 34 (82j.)
 - Gaudin Nathali, Kalve 75 (16j.)
 - Verpaele Gustaaf, Molenstraat 56 (83j.)
 - Calon Alina, Meerstr. 31 (75j.)
 - De Caluwe Clementina, Godshuisstr. 13 (90j.)
 - Misseghers Martha, Walderdonk 53 (92j.)
 - Willems Albert, Stationsstr. 152 (88j.)
 - De Mey Emma, Stationsstr. 180 (82j.)

Uit Onze Kinderjaren.

Vervolg DEEL II : ER WORDT EEN BROERKEN GEBOREN...

De stilte in huis moest beter in acht genomen worden. Er was iets rond moeder dat konden wij zien, maar wat ? Dat was voor ons nog een groot vraagteken. Wanneer er dan wat bezoek kwam, en dit gebeurde ook meer dan gewoonlijk, werd in ons bijzijn achterdochtig gefezeld. Men leidde onze aandacht zoveel mogelijk af. Wat wij daarvoor met of zonder gezaag nooit bekwamen werd ons nu gemakkelijker toegestaan. Het was ook toen reeds de gewoonte dat de oren van de kinderen soms wijder openstonden dan hun mond. Men kon toen ook niet altijd het potje gesloten houden zodat er niets uit ontsnapte. Zonder er veel nadruk op te leggen flapte vader er eens uit, zoude gulder nie een broerken of zusken bij willen hebben !!

Ja, dat was natuurlijk een probleem ; mijn broer en ik wilden een broerken om de meerderheid te hebben, terwijl mijn twee zusters het laken langs hun kant wilden hebben, voor de zelfde reden als wij. Wel, wij zullen zien wat er nog is, zei ons vader, daarmee waren de gemoederen gesust. Toen flitste van alles door ons kinderdenkvermogen in die tijd. Dit was evengoed heel wat minder dan wat men tegenwoordig op de zelfde leeftijd zou denken.

Ik had zo terloops het woord Zelzate gehoord. Bij navraag waar wij ons broerken of zusken zouden kopen meenden wij vol overtuiging te weten, dat volgens het gezegde der mensen deze uit Zelzate moesten komen. Zo antwoordde ons vader dat de boot nog niet aangekomen was, maar dat hij zeker en vast zou gaan kijken. Van die woorden zal ons vader nog wel spijt gekregen hebben. Telkens de wind in het westen zat hoorden wij de boten op het kanaal Gent-Terneuzen blaasstoten geven. Bij de gedachte dat dit de boot was met kleine kindjes maanden wij ons vader aan om zo snel mogelijk te gaan kijken, zie dat er geen over waren, of de rest alleen maar lelijke waren ! De blikken van vader en moeder kruisten elkaar en het antwoord was al klaar, zij hadden nog geen geld genoeg om eentje te kopen. Daarmee was het wachten op de volgende boot.

Alhoewel Februari de kortste maand van het jaar is leek deze, door onze nieuwsgierigheid wel twee maanden te duren. Tot op de morgen van 19 februari.. Vader kwam zijn kruost zelf wekken aan het bed. Wij stonden

met open ogen en open mond van verbazing vader aan. Sst...sst..., zei hij op gedempte toon, opstaan en niet te veel lawaai maken, ik zal ulder wat laten zien. Vier paar blote voeten trippelden den trap af. Onderaan de trap werd haastig de openstaande deur van de ouderlijke slaapkamer dicht geduwd. Wij zelf vervolgden onze weg naar de schoonste plaats, waar wij anders niet mochten komen. En ja, daar stond een kinderwagen. Voorzichtig mochten wij één voor één van dicht even naar de jongste spruit gaan gluren. Ingepakt en weggestopt onder de deken-tjes zagen wij alleen het gezichtje dat toch niet een normale kleur had volgens onze vaststelling. Onze eerste vraag was, wat is het, ha, zei vader een manneken, ziezo het was geflikt, wij waren in de meerderheid. Onze zusters stonden daar iets wat minder geestdriftig. Al met al voelden wij ons op slag groter worden, want wij waren toch de kleinste niet meer !

Wie wij in al onze verbazing en andere toestanden nog niet hadden opgemerkt was moeder. Hé pa, waar is ma ? Zachtjes en goed de woorden afwegend antwoordde ons vader, die heeft zich pijn gedaan en moet enkele dagen in bed blijven. Dat zal waarschijnlijk gebeurd zijn bij het verlaten van de boot in Zelzate ? En waarom moest die boot in den donker aankomen ? Ge ziet wel wat er dan kan gebeuren .

(wordt vervolgd)

Paul Hesters

*** Vervolg overlijdens tijdens het eerste kwartaal 1984

- Vercauter André, Pottershoek 8 (67j.)
- De La Ruelle Florimond, Bosstr. 13 (80j.)
- Verhegge Martha, Langelede 143 (81j.)

*** In het eerste kwartaal van '84 kwamen 48 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen; 54 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 71 personen verhuisden.
Het aantal inwoners van Wachtebeke op 31.03.84 : 6986.

In ons vorig nummer zijn er twee foutjes geslopen :

*. Het bevolkingsaantal op 31.12.1983 bedroeg niet 6908 maar 6991 !

*. Het echtpaar Droesbeke A.-Van Hoecke J. behoort niet tot onze gelukkige jubilarissen dit jaar.

<p>REDAKTIERAAD : DE MAESSCHALCK RITA, RECHTSTRO 10 HESTERS PAUL, STATIONSSTRAAT 165 WAEYENS PATRICK, TULPENLAAN 117</p>
--



Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

11DE Jaargang

3DE Kwartaal 1984



HUISJE VAN "STEEFKE SJETTE"

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Hesters, Stationstraat 165, 196700 Wachtebeke.

WOORD VAN DE VOORZITTER

De zomer is in 'tland en met de zomer ook de SAFFARKENSMARKT die, zoals U hierna wordt gedaan, nu reeds aan zijn 7de editie toe is. Deze Heemkundige Hoogdag, waarover onze Kring nog steeds even fier en blij is mede tot de organisators te behoren, belooft eens te meer een denderend feest te worden, waarop alle discussies en voorafgaande probleempjes met standwerkers en deelnemende verenigingen, in de euforie van spijs en drank met de glimlach worden vergeten.

Problemen bijna ook voor onze Heemkundige Kring die zich niet meer bij machte zag om de befaamde Wachtheekse Boterspekken, tijdig en in voldoende mate, aan te maken. Gelukkig boden zich bereidwillige nieuwe spekkenbakkers aan, zodat wij terug ons "spekkenkraam" kunnen optimaliseren op de Saffarkensmarkt. In naam van het bestuur alvast onze hartelijke gemeente dank aan deze spontane medewerkers.

In ons kraam voor het "Kinderwelzijn" is er traditioneel ook 'n stand met onze maand- en jaarboeken. Wij hopen U daar te mogen begroeten en raden U aan bijtijds uw voorraad boterspekken te komen indoen, om niet met een verzuurd hart spekkenloos te moeten huiswaarts keren. Personeelsgebrek laat zich ook voelen in het bestuur van onze kring. Slechts 7 bestuursleden laten zich actief in met het verzorgen van jaarlijks 5 boekjes, tentoonstellingen, film, bestuursproblemen, ophalen van het lidgeld bij onderhand 600 leden en al wat verder nodig is voor het voorspoedig reilen en zeilen van de vereniging. Ik durf dan ook met deze beroep doen op bereidwillige leden die onze bestuursploeg willen komen versterken. Wij denken daarbij vooral aan ADMINISTRATIEVELINGEN die de berg dokumentatie willen ordenen, catalogeren en bijhouden.

HANDIGAARDS die het materiaal onder handen kunnen nemen dat via giften of in bruikleen aan de H.K. hoort. Vooral in het vooruitzicht van de grootse tentoonstelling over oude ambachten, die wij organiseren met de jaarmarkt, zou zo'n kracht best van pas komen. Ook SCHRIJVERS die heemkundige rubriekjes willen plegen voor het 3-maandelijks blad of VORSERS die in 'n grondige studie een interessant heemkundig onderwerp willen behandelen in het jaarboek, zouden wij met vreugde begroeten. Wij hebben thans zowat enkel de onuitputtelijke pennen van Paul en Guy om onze uitgaven te verzorgen. Niet een gebrek aan ideeën, maar een gebrek aan voldoende vrije tijd begint ook voor hen zwaar te wegen.

Ik hoop dat deze oproep gehoor zal vinden en dat wij weldra enkele enthousiastelingen mogen verwelkomen om samen met het huidige bestuur de groei en de bloei van onze Heemkundige Kring te helpen bestendigen.

De Voorzitter

Celsia David

Nu even naar het de vierschaar prachtig her- van hun vermaarde Hier zijn aan de te zien maar van van het huis nog een kapelletje. Het gebouwtje de K.S.A. zo'n Van die tijd moet kapelletje zelf afgezet. Maar het en stelt O.L.V. voor.



Foto : Oud lokaal K.S.A. - Wachtebeke.

huis ernaast, aangebouwd aan en door de familie J. Kinghet bouwd en aangepast aan de stijl buur.

buitenkant weliswaar geen kapelletjes Marleen weet ik dat aan de zijkant een gebouwtje staat met daaraan wel

heeft dienst gedaan als lokaal voor 25 jaar geleden.

het kapelletje ook dateren. Het is vrij eenvoudig, in hout met glas beeldje is mooi gegoten in witte was

Op het Jules Persyn plein staan wij nog even stil bij het gedenkteken van de gebroeders Naudts. Van het oorspronkelijk veldkapelletje (Gebr. Naudtslaan) ingewijd op 7 juli 1946 is nog weinig over. (cfr. voorgaande artikels in ons drie- maandelijks blad).

Wij begeven ons dan maar de weg op naar Pene. Alhoewel Pene maar een boogscheut ver ligt neem ik nu toch maar de auto ; Ja, ge kent dat hé, die boogscheuten van vroeger. 't Jonge, toen schoot men nog met kwaliteit zulle ! Op deze weg weet ik een viertal kapellen.

Wij stoppen eerst maar even bij Alfons Hesters - Molenhoek 53. In de straat- gevel van het schuurtje pronkt O.L.V. in een mooi onderhouden witgekalkt muur- kapelletje met zuiltjes versierd.

Volgens Alfons is dat kapelletje daar al sinds dat het schuurtje daar gebouwd is en dat kan wel al meer dan 100 jaar ge- leden zijn, zegt hij.

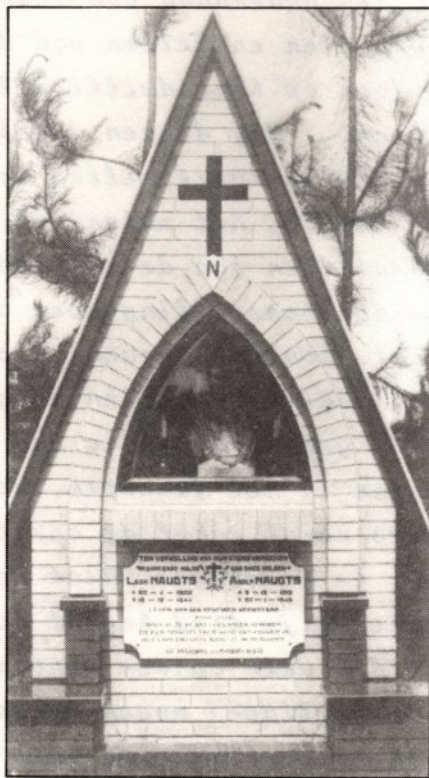


Foto : Het Veldkapelletje (1946)

Naast de hoeve van Alfons Hesters aan het nr. 51 valt direkt de gemetste



kapel op aan de rand van het voetpad. Deze kapel is mede de grond waarop ze staat door de gemeente onteigend. De kapel moet plaats

Foto : Hof Alfons Hesters, Molenhoek 53

ruimen voor het openbaar nut (voetpad of fietspad). Alfons vertelt dat zijn vroegere bureu, nl. de familie De Dekker- Wever deze kapel heeft laten bouwen ongeveer een 25 jaar geleden en dit ter nagedachtenis van hun twee dochters die toen

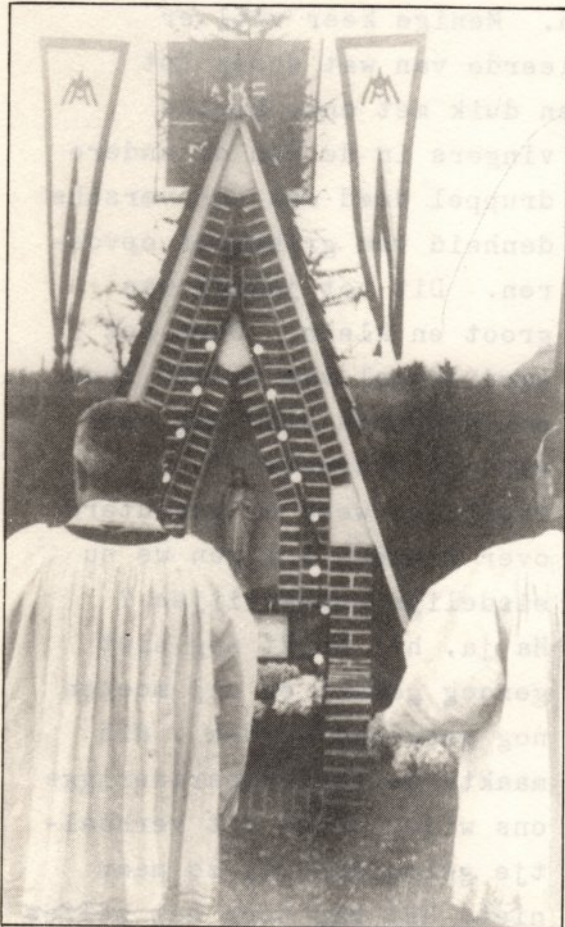


Foto : Inwijding kapel O.L.V. van de Vrede.

gemetst kapelletje aan met spits opgetrokken dak in rode leipannen. Op dit kapelletje komen wij later nog terug.

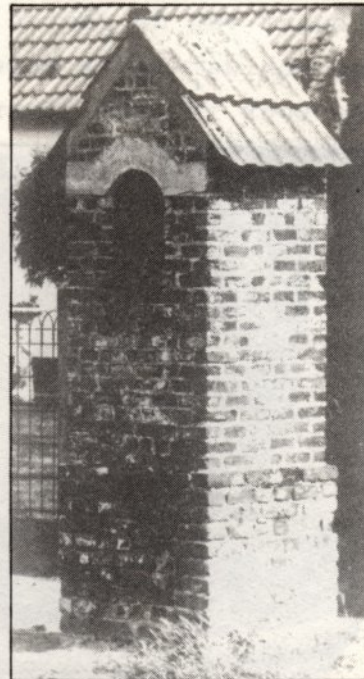


Foto : Kapel, Molenhoek 51

jong aan de gevolgen van teering zijn gestorven. Deze kapel staat sinds een paar jaar leeg, sinds de laatste eigenaars ervan verhuisd zijn.

Wij vervolgen onze weg tot in Kalve, even voorbij het museum van Geoges De Laender ; de "Moervaartstede" treffen we een mooi

(wordt vervolgd)

Patrick Waeytens.

Uit Onze Kinderjaren.

VERVOLG DEEL III : ER WORDT EEN BROERKEN GEBOREN ...

Onze buren kwamen vader feliciteren met zijnen koop. Ook nonkel den pastre moest verwittigd worden, het was immers een traditie in de familie dat alle kerkelijke plechtigheden in de familie werden toevertrouwd aan nonkel Nestor.

Tijdens al deze visites, van God wie weet nog, waren wij niet uit de buurt van de gasten weg te slaan. Menige keer viel er voor ons ook wat op te rapen : dit varieerde van wat snoep tot een cens voor in onze spaarpot. Ook een duik met onze kleine



Foto : doopvont.

vingers in de één of andere druppel deed ons een verscheidenheid van grimassen opvoeren. Dit tot jolijt van groot en klein. Doch het warm gevoel van binnen deed ons smachten naar nog meer van dat vuurwater !

Dagelijks werd er geleuterd over wanneer krijgen we nu eindelijk suikereitjes ? Ha ja, hij heeft nog niet genoeg gekakt en zij moeten nog gespoeld worden , dit maakte de achterwaartserigge ons wijs. Doch dit verhaaltje geloofden wij zo maar niet. Het was toch het zelfde van waar dat zij kwamen als wij ze maar hadden en zij zouden er zeker niet naar toe smaken.

Het was toen de mode dat de peter en de meter op de dag van den doop voor deze versnapering moesten zorgen.

Op 23 februari was het zover. De voorbereidselen werden genomen om de jongste telg op te nemen in de kerkgemeenschap. Onze vraag was zou hij schreien of niet ?

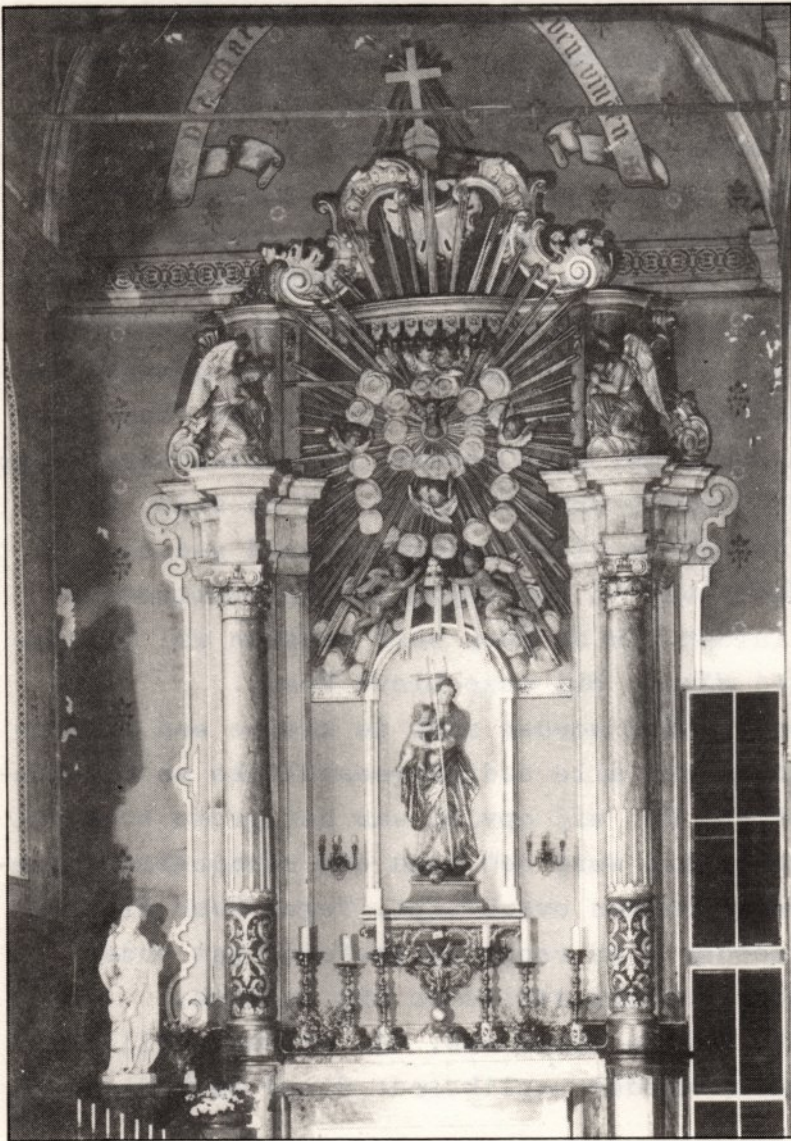
Nonkel Georges, reeds autobezitter van voor den oorlog werd aangezocht om vader, de achterwaartserigge, nonkel Miel als peter en De Letter Maria als meetjelap naar de kerk te voeren.

Ook wij werden niet vergeten. Er werd een meetjenlap aangeduid aan-

gezien de eigenlijke meter niet kon aanwezig zijn op dit gebeuren, ze woonde immers in Amerika.

In de linker zijbeuk van onze parochiekerk was alles in gereedschap gebracht om de plechtigheid aan te vatten. Buiten de vaste personen aangevuld met de koster was er nog een verrassing. Al de klasgenootjes van ons jongste zuster mochten het gebeuren van dichtbij gadeslaan. Na de gebruikelijke gebeden werd het hoofdje van den boorling iet wat ontdaan van zijn attributen om daarna schrill af te steken tegen de enorme doopvont. En ja wij hadden gelijk, nog voor het koude wijwater zijn dopende taak had volbracht vatte Marcus-Emilus-Germaine zijn eerste aria in de kerk aan. Alles tot jolijt van de schoolkinderen en de ergeris van vader.

Zo werd het tempo der plechtigheid dermate opgedreven om in de korste keren de kleine terug warm in te duffelen. Dra liep den doop



*Foto : Het altaar van O.L.V.
(Algemeen zicht) copyw.A.C.L.-
Brussel*

teneinde en werd aan ieder klasgenootje van ons jongste zuster een tipzakje doopsuiker aangeboden.

Ook de paster stond met een halfverdoken vooruitstekende hand opgesteld om peter, meter en vader wat lichter te maken in hun geldbeugel. Thuis zette men het feest verder in een sfeer van vreugde. Menige borrel werd achterover gedrukt en reeds een paar uur na den doop waren vader en zeker nonkel Miel als peter reeds zodanig door het vuurwater toegetakeld dat zij reeds begonnen te zingen en te skanderen "en mijn petekind dat zal zo en zus eene worden, hij zal op zijn peetjen trekken enz...

Wie echter het kalmst en het rustigst was, was moeder. Reeds een drietal dagen na den doop kon zij de taak in het gezin voor een groot gedeelte terug opnemen. Het buitengaan was er nog niet bij, alhoewel de kruidenierswinkel en de melkboer maar een 30tal meter van onze woonst verwijderd lagen. Wij hoorden ma maar klagen van 'k zal toch ne keer commissen moeten doen maar ja, 'k heb mijnen kerkgang nog niet gedaan. In die tijd was het heiligschennis en werd er kwaad gesproken als men zich buiten vertoonde vooraleer de kerkgang gepasseerd was. Zo werd vlug een afspraak gemaakt met meneer pastoor. Er werd een mis besproken te 7.30u. dit voor alle overleden familieleden, samen met mijn moeder, de achterwaarsterigge en niet te vergeten onze jongste spruit gingen wij op stap. Ons broerken, gewikkeld in een grote witte snuitdoek werd gedragen door de verzorgster. Reeds van in het begin van de Statiestraat hoorden wij de klokken luiden. In de kerk zelf moesten wij plaatsnemen voor het linker zij altaar bij onze Lieve Vrouw.

Door de kerkgang te doen verbond moeder zich de kleine een kristelijke opvoeding te geven en hem alle nodige geestelijke en materiele behoeften te verstrekken. Wat mij opviel was het grote boek dat voor ons lag. Halverwege de mis werd het kind een schappelier opgespeld en met wat gezegende woorden overstelpt. Tegen 8uur liep de mis teneinde en stelde moeder zich recht en foefelde wat onder dat mysterieuze boek. Godsvruchtig verlieten wij de kerk.

Mijn eerste vraag bij het buiten komen was, Ma, wa hedde gij aan dienen boek gedaan ? Waarop moeder replikeerde diene boek dient om geld onder te steken.

Tegen de noene trommelde de achterwaarsterigge zich op met de woorden : "allé stel het wel, doe hulder beste en misschien tot de volgende keer". Moeder antwoordde dadelijk : "'t zal nu wel de laatste keer geweest zijn, want 't geld is op !"

EINDE

Paul Hesters

Babeekse Varia

*** TWEEDE KWARTAAL 1984, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- H**UWELIJKEN :
- Zwaenepoel Karel, Nazareth en Van Heyghen Marleen, Melkerijstr. 4
 - Derdeyn Patrick, Evergem en Van Severen Marleen, Gladiolenlaan 29
 - Cerpentier Wilfried, Stekene en Herman Catharine, Langelede 93
 - Van Waes Philip, Merelstr. 32 en Michiels Viviane, Kievitstr. 2
 - Van Nieuwenhuyze Luc, Palingstr. 3 en Herman Vera, Meersstraat 17
 - D'Haese Luc, Mezenstr. 10 en Van De Voorde Marleen, Spechtstraat 18
 - De Ridder Filip, Begonialaan 14 en David Martina, Axelsvaardeken 51
 - Vanblaere Louis, Schooteveldstr. 5 en Vangansbeke Anna-Maria, idem.
 - Bauwens Michel, Lokeren en De Mey Martine, Kalve 56
 - Dhuyvetter Johan, Assenede en Alexander Renilde, Meersstr. 94
 - Everaert Luc, Zelzate en Van De Voorde Karin, Walderdonk 19
 - Peirsman Guy, Lijsterstr. 34 en Magerman Karin, Lijsterstr. 18
 - De Geest Marc, Laarne en Cloeckaert An, Kerkstr. 51
 - Wyngaerd Eric, Brandstr. 12 en Seyssens Gaby, idem
 - Cooman Marnix, Evergem en De Scheemaecker Caroline, Vinkenstr. 14
 - Van Driessche Patrick, Krokussenlaan 21 en Schepens Annick, Stationsstr. 151
 - Demaret Eddy, Warande 16 en Rombaut Nancy, Kerkstr. 27
 - Diels Guido, Hasselt en De Preeter Conny, Rechstro 4
 - Van Heyghen Luc, Palingstr. 6 en De Mey Marleen, Axelsvaardeken 39
 - Vermeire Kurt, Zelzate en De Smet Godelieve, Papdijk 16

- B**EBOORTEN :
- Van Vlxem Dorine, Molenhoek 65
 - Bollen Sarah, Meersstr. 82
 - Elegheert Jonathan, Molenstr. 27
 - Van Vooren Jeffrey, Spechstr. 14
 - Verschraege Stijn, Peene 44
 - Willems Bart, Palingstr. 9
 - De Graeve Tomas, Langelede 36
 - Bonte Mieke, Langelede 124
 - Lambotte Stephanie, Brandstr. 5
 - Van De Velde Tjorven, Langelede 162
 - Celie Dieter, Geraniumlaan 6
 - De Waele Sven, Akkerstr. 3
 - Dierick Laurens, Melkerijstr. 62
 - Pauwels Nico, Ramonshoek 1
 - De La Ruelle Wendy, Zwaluwlaan 37

(vervolg zie p.47)



AIME VAN BAMBOST 60 JAAR KOSTER TE OVERSLAG

Zondag 20 mei 11. is ongetwijfeld een onvergetelijke dag geweest voor Dhr. Aimé Van Bambost. Welgeteld 60 jaar geleden zat Aimé voor het eerst aan het orgel in de kerk te Overslag. Naar aanleiding van dit feestelijk gebeuren trokken we ten huize "Van Bambost" en hielden een kort gesprek met de gevierde.

Aimé was pas 12 jaar oud toen hij solfège studeerde in het klooster van de Bernadinnen te Overslag. 1 jaar later startte hij ook met pianolessen.

Toen de pastoor hem voorstelde koster te worden in zijn kerk, aarzelde hij geen moment en begon zijn muziekstudie echt au-serieux te nemen. 4 jaar lang volgde Aimé privé-lessen bij professor Van Durme te Sint-Niklaas. Tijdens deze opleiding leerde de koster-in-spe o.m. de Latijnse kerkgezangen, orgel- en pianostudie, notenleer, harmonie, enz...

Op professioneel vlak nam Aimé het verzekeringsagentschap van zijn vader, Vital over want de timmermansstiel, die zijn vader ook uitoefende, sprak hem bitter weinig aan.



Aimé legde zijn examen af in het bisdom van Gent voor een gerenomeerde jury waarin o.a. prof. De Grote en Emiel Verschraegen zetelden. In 1928 kon Aimé dan tenslotte zijn "orgelstuk" spelen in de O.L.V. Kerk te Sint-Niklaas en behaalde daar met glans zijn diploma.

Foto : Aimé Van Bambost aan het orgel.

Tijdens zijn kosterambt heeft hij voor 9 pastoors gewerkt. De eerste in de rij was pastoor Van Aelst (1924) toen kwamen achtereenvolgens E.H. De Buyst, E.H. De Wolf, E.H. Verhellen, E.H. Van De Capelle, E.H. Seys, E.H. Strobbe, E.H. Verleysdonck en tenslotte

de huidige pastoor den Hollander.

Zijn kosterambt behelsde niet alleen de muzikale begeleiding van de H.Mis maar ook de voorbereiding van de processies (die waren toendertijd héél wat kleurrijker en uitgebreider dan de huidige rondgangen), de versiering van het altaar, het klaarleggen van de priestergewaden, het luiden van de klokken (dit gebeurde uiteraard nog manueel), het uurwerk op winden en het begeleiden van berechtingen, deze konden zowel midden in de nacht als overdag gebeuren, U ziet koster Aimé had z'n handen vol !

Aimé Van Bambost heeft niet alleen zijn groot muzikaal talent kunnen ontplooiën binnen de kerkmuren want daarenboven was hij ook meer dan 40 jaar dirigent en leider van de muziekmaatschappij Concordia-Overslag, gesticht door zijn eigen vader. Momenteel is de functie van "muziekmeester" overgenomen door zijn jongste zoon Urbain.

Al deze mooie herinneringen heeft Aimé opnieuw beleefd tijdens zijn jubileumviering.

Ja, zondag 20 mei 1984 was én blijft een onvergetelijke dag voor koster -organist Aimé Van Bambost.

Rita De Maesschalck

***Varia : Naweeën van onze muzikale ontspanningsavonden .

Nog steeds kunnen we, en ook de vele toeschouwers van de Kamiel Saman-avond niet zwijgen over dit evenement. Als gevolg van uw milde bijdrag heeft het Samancomitee beslist een gedenkplaat te plaatsen als aandenken aan Kamiel Saman. Dit zou gebeuren op 3.11.1984 (Wachtebeke jaarmarkt) De plaat zou men plaatsen aan het huis op de hoek van de Meersstraat, nu lokaal van C.M. en A.C.V. Verdere richtlijnen volgen in ons volgend tijdschrift.

KANTTEKENINGEN OM EN BIJ DE MOERVAART .

Nu al de mooie herinneringen aan die onvergetelijke Camiel Saman herdenking ietwat zijn geluwd, kan en mag ik toch niet nalaten aldegene nogmaals te feliciteren om al het kunstvolle waarvan ze die avonden blijk hebben gegeven. Individuele vertolkers, kunstminnende groeperingen, en niet in het minst de ijverige samenstellers mijn ietwat late innige dank, want zulke herinneringen blijven !

Waarom ik er nu op sta nog enige kattedelletjes over onze Moervaart neer te pennen ? Wel, omdat ik ervan overtuigd ben dat velen van bij ons zich afvragen : "Is die moervaartsloot nu wel eigenlijk het bezingen waard ?"

En juist daarom dan deze regels.

Beste lezers (en -essen) iedereen weet nu stilaan dat ons Wachtebeke, jaren terug, een eenvoudige Vlaamse boerengemeente was. Maar in de loop van de jaren is hier zoveel veranderd. Zovelen onder u hebben hun steentje bijgedragen en onze landelijke gemeente als 't ware omgetoverd tot een bloeiend nijverheidscenter, waar de bevolking nu



is geëvolueerd tot een populatie van burgers, bedienden, werklieden en veel-veel minder boerenfolk. En het is juist tot u allen, vbbz ettelijke jaren nog vreemdelingen nu nasechte ingeburgerde Wachtebekenaren, dat ik mij hier wend.

Ge weet wellicht op uw duimpje hoe 't nu reilt en zeilt in ons dorp. Maar hoe 't er, voor vele jaren, hier uitzag interesseert u wellicht evenveel.

Welnu, die Moervaart van toen (evenals haar broerkes en zusjes in 't hele land) was vroeger wel het ruiken en bekijken waard.

En om te beginnen bij 't begin : weet ge dat ze in de na-oorlogse

jaren onze Moervaart zó gromdigh hege hangepakt dat zij heel en gans



haar natuurlijk karakter heeft verloren? Vroeger vloede ze zo rustig vanaf Rodenhuize, langs Winkel, Wachtebeke, Moerbeke enz... om haar water af te geven aan de Durme, vandaar aan de Schelde, die het in de Noordzee deponeerde. Daardoor kwam het dat we hier te onzent elke dag (ja, elke 24u.) tweemaal ebbe en vloed kenden.

Vraag dat maar aan de nog in leven zijnde oude oud-peurders uit die jaren. Hoe ze zich moesten aanpassen aan 't opkomende water omdat de palingen dan "loskwamen" en beten als wilden. Maar dat mocht zo niet blijven! De vooruitgang en de nijverheid eisten een vaart met constant waterpeil omwille van de scheepvaart (suikerfabriek) en ook voor de gezondheidsstaat van de landerijen.

En wat is er gebeurd? Men heeft onze vaart, daar ergens in haar benedenloop, tot de orde geroepen, afgedamd en zodoende tegen-natuurlijk bewerkt en een nieuw wereldwonder geschapen. Inderdaad: adieu ebbe en vloed! Het water dat zo braafjes vloede vanaf Rodenhuize naar onze contreien doet nu juist het tegenovergestelde. O! Dat ondoorgroendelijk menselijk brein! Wat vroeger haar rechter-over was is nu linkeroever, en het omgekeerde is evenwaar. Jaja, lieve Wachtebekenaar, wij zijn op slag en stoot van links naar rechts verhuisd en onze brave vaart geeft nu haar overtollig af aan het kanaal Gent-Terneuzen.

En nu... onze vroegere Moervaart!
Of ze 'twaardig was om er een liedje over te schrijven!! Dat waterke, 't was al't ware gefilterd eer het na die lange vloed bij ons kwam. Sommige schipperinnen zetten er koffie mee, echt waar. 't Was helder als een spiegel en 't prikte op gans zijn lange loop met blanke waterleliën, gele plomp, zwanebloemen, kom, noem gij maar op. En visrijk! Noem maar eens een soort die we in onze Moervaart niet bij massa's vonden. Reuzesnoek, vette karper, brasem, blik en baars. En paling, daarvan krioelde 't hier. Zeevruchten waren hier niet te plukken. Of toch?... Hebt ge dan die massa's krabben vergeten, en die garnaal (steurkrab) die langs de oever zwom, en die mosselkes aan de ~~trappijleas? Odeark'gagut'nog,staatted'anken!~~

't Moet gebeurd zijn juist voor "mijn tijd", juist rond de eeuwwisseling. Toen werd het godvergeten gehucht Rodenhuijze opgeschrikt door een "zeemonster" dat daar in de sasput zwem- en duikles lag te geven! Een onvervalste bruinvis (tuimelaar) die in de Schelde zijn weg verloren was, had dan maar een ticket genomen voor onze Moervaart. Kom zo'n kanjer tegen bij zijn doortocht op Overlede; 't beestje mat meer dan een manslengte!

Jefke Dhooghe, van nevens 't sas, heeft er zich over ontfermd en de stakkerd doodgeschoten.

- En dan, tussen de twee oorlogen in, lagen er daar, weerom in 't sas, twee jonge dolfinnen te stoeien. Er werd een jager bijgehaald en die heeft er korte metten meegemaakt. Die jager leeft nog: - een voor-aanstaand persoon, - maar 'k zal zijn naam niet noemen, want op dat punt is de mentaliteit zoveel veranderd. Lieve lezer, werp a.u.b. geen steen, naar niemand. Als er vroeger, 't is nog niet zoveel jaren geleden, zich een "wild beest" presenteerde, (vos of otter of das; of koningsarend, nietwaar E.H. Camerman) dan moest dat beest dood en de doodschietter werd als een held geroemd en in 't stamcafé gelauwerd. Nu is dat anders! "Waar is der oud'ren fierheid (gelukkig) nu gevaren?"

Ach, onze Moervaart van vroeger!

Toen waren er de "Reepkes" nog en de "Boershei", en zovele mooie dingen langs onze vaart: een perel was 't, heel ons moervaartland. Ja, een perelke was 't, waar 't zalig was te kuieren, waar iedere bochtige meander ons nieuwe, schilderachtige horizonten bood. En d'r waren honderden koeien, en zingende maaiers (met echte zeisen, jongens!) Ja, ze zongen (en geen portatief hadden ze nodig) dat het weergalmd doorheen die groene heerlijkheid en door duizenden ranke populieren werd weerkaatst.

En de Moervaart? Wel, die ving dat allemaal op en vertelde 't voort aan iedereen...die luisteren wou. En daarom hebben we er een liedeken over gemaakt... Hé, Camiel?

O. GALENS

Wanneer men de klok even terug zet tot in de jaren '70, toen de rijksweg Lochristi-Zelzate, eindelijk aan zijn welverdiende vernieuwing toe was, zijn er een paar drastische ingrepen gebeurd teneinde de baan te kunnen aanpassen aan de huidige verkeers- en vervoersomstandigheden.

Zo werd o.a. het pittoreske huisje op de hoek van de Meersstraat, laatst bewoond door Camiel Saman, naar het verleden verwezen. Wat eveneens het zelfde lot was geschoren was de beruchte S-bocht in de baan gelegen op het einde van de Walderdonk en het begin van de Gebr. Naudtslaan. Dit deel van de Romeinse heirweg werd tot jolijt van menig autobestuurder in één vloeiende bocht herschapen. Waar menig chauffeur, bij een niet aangepaste snelheid, akrobatentoeeren moest uithalen om zijn vehikel op de baan te houden, kan men nu gerust de opgelegde snelheid van het verkeersreglement toepassen zonder enig gevaar.



Foto: Groepsfoto : midden "Steeffe Sette"

breide veranderingen aan zijn laatste levensjaren was begonnen, was het voormalig woonhuisje van Petrus Claeys en Stefanie De Caluwe, beter gekend onder de naam van "STEEFKEN SETTE". Het was een estaminet waar menig jager uit de omliggende jachtgebieden kwam verpozen. Ook de koop van wit zand werd daar tussen pot en pint afgesloten. Petrus Claeys was zanddelver van beroep, de landerijen gelegen achter het café waren herschapen tot zandmijnen. (zie jaarboek 1979-1980 van onze H.K.)

Wat iedereen wist maar in het openbaar nooit werd toegegeven was dat dit jagers-estaminet ook een rendezvous plaats was. Het was menig eindpunt van een afspraak tussen hij en zij.

De bietenrapers die tijdens de campagne in de suikerfabriek van Moerbeke hun vaste staanplaats hadden in deze beruchte S-bocht, waren er ook aan voor hun moeite. Er werd wel eens beweerd dat zij op het einde van de bietencampagne zelf naar Moerbeke reden met een wagen opgeraapte suikerbieten die in die S-bocht met tientallen tegelijk de weg opdonderden. Doch wat door al deze uitge-

Vele van deze dames en heren, die dat wankel pad bewandelden, kwamen per trein aan in het station en lieten zich dan door Fons Marquenie en later door zijn schoonzoon Jules Van Den Hende met het gerij naar de plaats van bestemming brengen. Het waren ritten die de koetsier, alhoewel tegen zijn geloofsuitingen, graag ter hand nam. De opbrengst was ook in die tijd gezien, niet te versmaden, 5 frank was het tarief heen en terug, daar was ook zwijggeld inbegrepen.

Het gebeurde meer dan eens dat de ene keer de vrouw een afspraak had gemaakt zonder medeweten van haar man, terwijl kort daarna haar echtgenoot op de zelfde manier ook eens de bloemetjes buiten zette. Doch op de zwijgplicht van de koetsier en de cafébazin kon men stellig rekenen. Wanneer de koetsier, na de rit, ten huize zijn paard stalde moest de vrouw des huizes even in de koets komen ruiken teneinde de laatste resten van de parfums van de dames van hogere stande, te kunnen opsnuiven. In een oude gemetste waterput heeft men in de tijd nog verscheidene oude romeinse geldstukken aangetroffen. Dit wijst er op dat deze plaats van oudsher een rustplaats van reizigers was die de reis van Antwerpen naar Brugge ondernamen.

Na het overlijden van Steefken Sette (30/05/1937) en haar echtgenoot (21/06/1950) werd het huis nog betrokken door familieleden van dit voornoemd echtpaar. Later werd dit huisje met de achterliggende grond,



Foto : De nieuwe telefooncentrale.

daar 18 maanden verpozen samen met haar sociale zorgenkinderen.

Na verloop van een paar jaar zag men af van het plan om op die plaats een rustoord te bouwen. Het stuk land, waar ondertussen het bijhorende woonhuisje van was gesloopt, werd verkocht aan de regie van P.T.T. Hiermee werd in 1981 de planning gestart om er een moderne telefoon centrale op te richten. Zo kon op 18/01/1984 een ultra moderne telecommunicatie-centrale in gebruik genomen worden.

de vroegere zandmijnen, eigendom van het klooster van Wachtebeke.

Zij opteerden om op die plaats een rustoord voor bejaarden op te richten dit gelegen aan de groene gordel tussen Wachtebeke en Zelzate.

Ondertussen werd het huisje bewoond door Zuster Erna. Ze mocht

En alsof het altijd zo was gepland, reeds in de tijd van de Romeinen, was deze plaats een plaats van verpozing. Tentijde van Steefken Sette nog steeds een pleisterplaats. En heden, alhoewel niet meer als vroeger tussen pot en pint, maar ditmaal op technisch vlak andermaal een communicatieplaats. Het knooppunt waarlangs menige afspraak of zaak geregeld wordt.

Paul Hesters

Vervolg van de staat van onze bevolking :



- VERLIJDENS** :
- Audenaarde Albert, Stationsstr. 119 (63j.)
 - Gallant Charlotta, Meersstr. 31 (92j.)
 - Willems Achille, Overslagdijk 5 (85j.)
 - Goesaert Maria, Kalve 73 (93j.)
 - Gerres Pelagie, (91j.)
 - Roelandt Evelina, Godshuisstr. 13 (70j.)
 - Kyndt Irma, Dorp 25 (90j.)
 - Van Bouchaute Magdalena, Stationsstr. 32 (81j.)
 - Van Herreweghe Petrus, Meersstr. 37 (73j.)
 - Lambrecht Gerard, Meersstr. 31 (79j.)
 - Van Der Sypt Camille, Godshuisstr. 13 (98j.)
 - Ramont Roger, St.Francisdijk 31 (73j.)
 - Noet Camillus, Godshuisstr. 13 (84j.)
 - Van Heyghen René, Meersstr. 31 (88j.)
 - Van Laere Aurel, Rechtstro 25 (67j.)
 - Van Landeghem Elisabeth, Dorp 25 (68j.)
 - Boey Joseph, Lindestr. 20 (75j.)
 - Van Bastelaere Amaat, Walderdonk 36 (76j.)
 - De Timmerman Daniel, Dennenlaan 2 (44j.)
 - De Moor Roger, Ramonshoek 20 (52j.)
 - Smet Theophile, Peen 2 (82j.)
 - Baert Miek, Dennenlaan 16 (27j.)

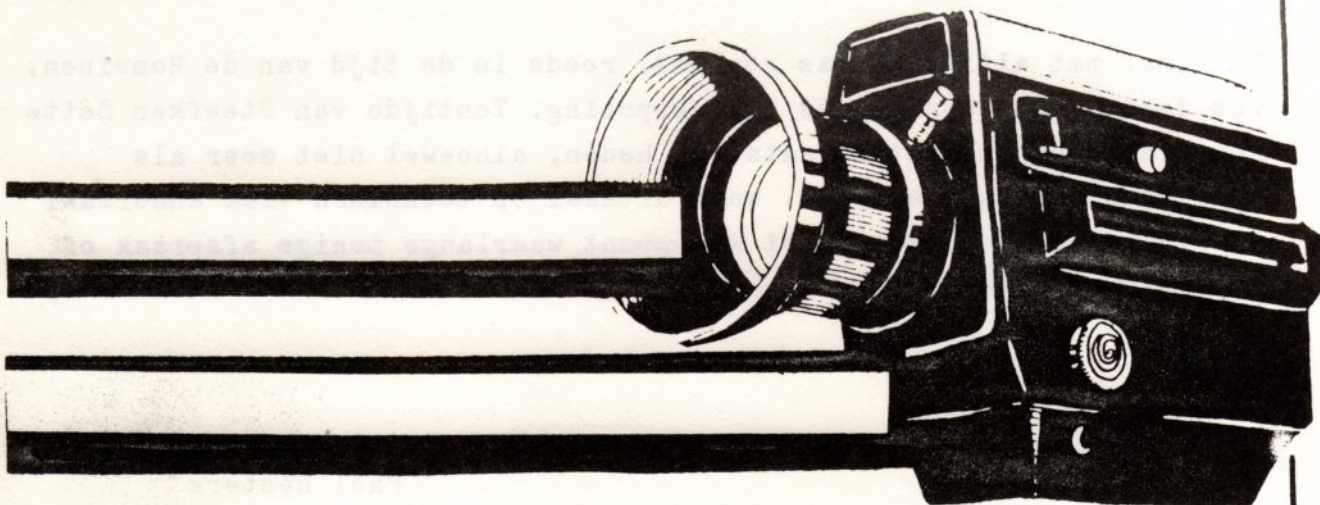
*** In het tweede kwartaal 1984 kwamen 92 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 78 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 61 personen verhuisden.

Het aantal inwoners van Wachtebeke op 30.06.1984 : 7.002 !!

** BEDANKING : Het bestuur van onze Kring wil hierbij Mevr. Baers-Van Rompu hartelijk bedanken omdat ze ons vele jaren heeft geholpen bij het ronddragen van de jaarboeken.

*** Vele leden van onze Kring hebben wellicht reeds het jaarboek 1984 ontvangen, diegenen die nog geen bezoek hebben gehad van een bestuurslid mogen niet panikeren, de ronddeling is nog volop aan de gang. We willen hier ook vermelden dat ons lidgeld nog steeds 200,- bedraagt, volgend jaar kan het iets hoger liggen door de stijgende drukkosten.

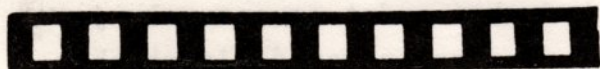
FILM



ONDERWERPEN FILM 1983 EN BEGIN 1984

Eerste zitting van de vernieuwde gemeenteraad (jan. '83)
 Korte ijspret !
 Herinnering aan de oude rijkswachtgebouwen. Verhuizing.
 Afbraak van het station.
 Grote visprijskamp. Langeledevaart.
 Belangrijke herstellingswerken in de Warandewijk.
 Staande wip. Schutterjubiläum Overslag (Mr. Delaruelle)
 Nat voorjaar 1983.
 Postzegeltentoonstelling. Voorverkoop bijzondere zegel "H. Bloed-
 processie".
 O.C.M.W. Turnen met de ouden van dagen.
 Inhuldiging van de nieuwe rijkswachtgebouwen. Dr. J. Persynplein.
 Tentoonstelling van schilderijen van Jos. De Caluwé. Davidse
 Meulen (kermis '83).
 Eremis van E.H. Gaby David (juli '83)
 Opbouw van de Safarkesmarkt (aug. '83)
 Pastoor-deken van Baeveghem is overleden (aug. '83)
 De oude melkerij wordt gesloopt.
 Sensatie op de kermis te Langelede (sept. '83)
 Inhuldiging van pastoor Jos. Ryckaert (4 dec. '83)
 Feest in het O.C.M.W. "Palmyrke" wordt gevierd.
 "WAAR DE MOERVAART KRONKELT. FLITSEN UIT DE HULDE AAN CAMIEL
 SAMAN EN "DE CAMIELKENS. RUIM 13 MINUTEN FILM AAN DIE ONVERGETE-
 LIJKE AVONDEN !"

De data van de voorstellingen volgen op affiches en in ons
 volgend tijdschrift.





Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

11DE Jaargang

4DE Kwartaal 1984

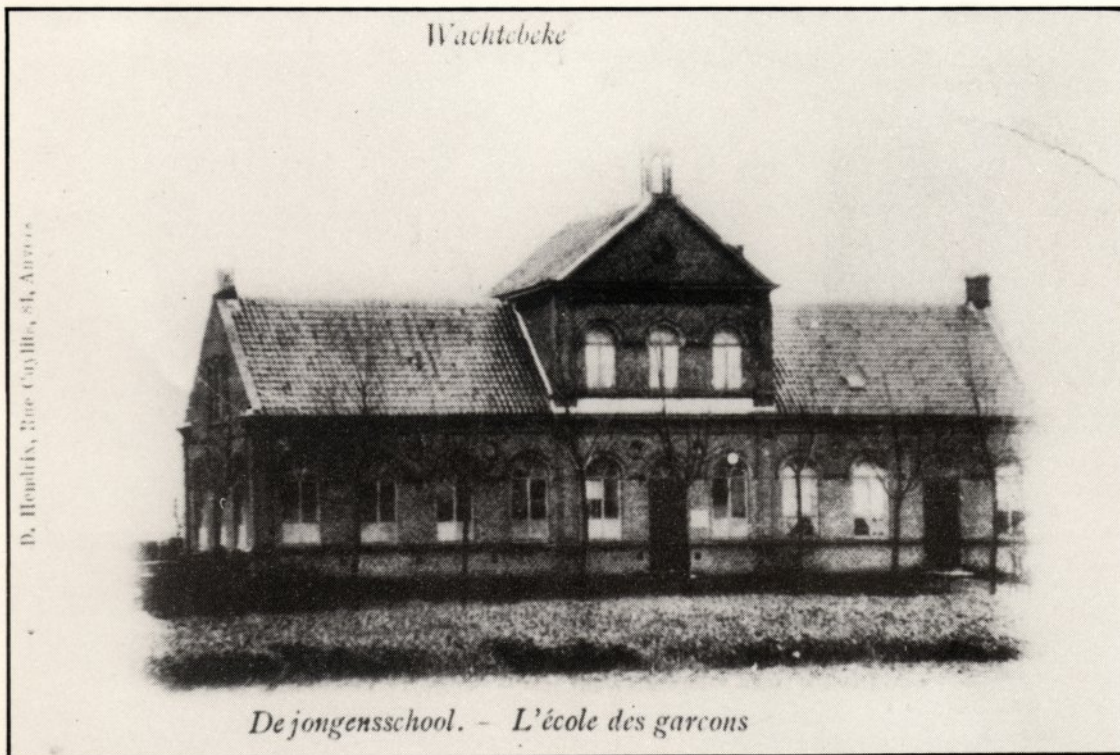


Foto : DE GEMEENTELIJKE JONGENSCHOOL-RECHTSTRO ANNO 1905

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Hesters, Stationsstraat 165, 9070 Wachtebeke.

WAAR MEN GAAT LANGS VLAAMSE WEGEN ...

KAPELLETJES TE WACHTEBEKE

De vakantieperiode is weer zowat voorbij, de scholen zijn terug heropend en de meeste mensen zijn al terug aan de slag. Iedereen is tevreden heb ik de indruk. De zomer (1983) was schitterend, september bracht de nodige regen, en nu dit weekend kennen wij terug een heerlijk najaarszomertje - een St.Michielszonnetje-. Ik voel het in mij opkomen, ik moet er ook terug op uit op zoek naar kapelletjes, op zoek naar informatie. De voorbije maanden hebben mij inderdaad geleerd hoeveel heemkennis bij de mensen verloren gaat op korte tijd. Ik weet het wel, men herinnert zich precies wanneer deze of gindse koning geboren of gestorven is of men kan het in elk schoolboek gaan nakijken ; maar wanneer men navraag doet omtrent een eenzaam kapelletje langs een weg of in een schuur dan wordt het puzzelwerk om de oorsprong ervan te achterhalen. Ook al is het nog maar dertig of veertig jaar geleden. Maar kom, ik merk wel, wat de mensen weten, dat delen ze graag mede hoe weinig het soms ook is, het is en blijft zeker interessant daarvoor hoeft men geen heemkundige" te zijn. Een beetje liefde voor het "heem" is meestal al voldoende. "Houden van het dorp" en van de streek leert ons de dingen rondom ons beter waarnemen, doet ons het verleden een beetje dichterbij komen, maakt ons attent op schijn-

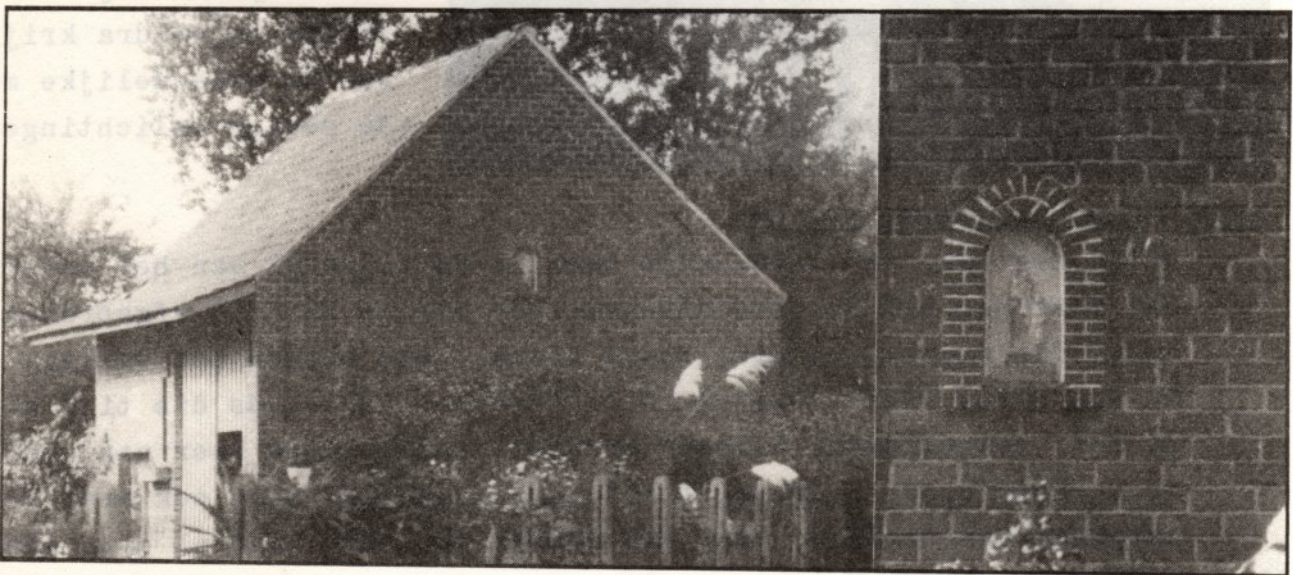


Foto : Ramonshoek nr. 40

bare onbenulligheden... Laten wij het opschrijven opdat niets meer verloren gaat. Maar kom genoeg gemijmerd nu, terug op pad. Ditmaal gaat de tocht langs de Stationsstraat over de Ramonshoek naar de Overslag toe.

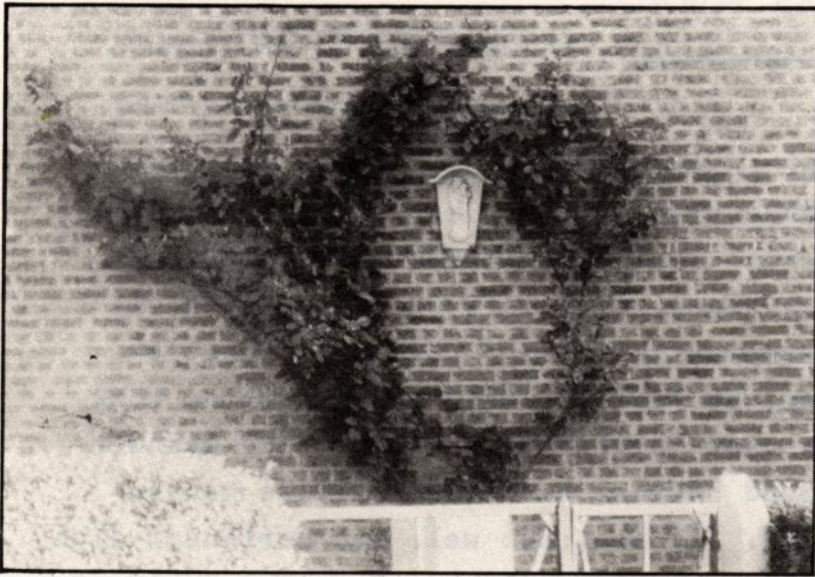


Foto: Ramonshoek nr. 44

Hoe ik ook rondkijk, in de Stationsstraat geen kapelletje te bespeuren. Beste mensen, maak mij geen verwijten als er nu toch zijn geef mij even een seintje (tel.450824) dan kunnen wij op het eind de inventaris zo compleet mogelijk maken.

Op de Ramonshoek heb ik er een zevental waargenomen. Wij nemen een eerste kijkje op het nr. 40 gelegen net aan de verkeerslichten bij de weg Antwerpen-De Kust.

Mijn aanwezigheid bij het erf heeft Mevr. Dhooge blijkbaar een beetje ongerust gemaakt ; ze komt dan ook meteen buiten een beetje op en neer lopen. Dat bespaart mij het aanbellen en weldra krijg ik van de vriendelijke mevr. de nodige inlichtingen.



Foto : Axelsvaardeken nr. 55

Welja zegt ze, dat kapelletje daar in de zijgevel van het schuurtje dat komt nog uit de oude schuur, maar die is in 1975 afgebroken omdat die expressweg hier moest komen. Wij hebben het beeldje dan in een nieuw nisje gezet in dat schuurke. En sinds die tijd kijkt de mooi geschilderde H.Jozef met het kindje Jezus neer naar het drukke verkeer op de rijksweg N 617 maar zijn blik gaat ook naar de overkant van de N617, naar het nummer 44, waar zijn al even mooie uitgedoste Lieve Vrouw van uit haar met glas beschermde nis in de Zuid-Oost topgevel van de schuur naar de autorij tuurt die naar de kust optrekt. Wij rijden nu verder richting Overslag en passeren

links het nr. 54 waar boven de garagepoort de Maria-vereering in een meer moderne stijl er ons van bewust maakt dat heden en verleden op sommige punten heel nauw bij mekaar liggen. No op verschillende andere plaatsen trouwens treffen wij op onze gemeente één of andere moderne vorm aan van Maria viering. Het ligt niet in onze bedoeling hierover uit te wijden maar voor de eind-inventaris willen wij ze wel graag kennen.

Terug een eindje dichter bij de Overslag komen wij aan de hoeve van Omer De Block gelegen in een bocht aan de rechterkant van de weg, nr. 39. Bemerkt ook nog even daarvoor een modern Maria beeldje aan de huisgevel van het nr. 31. Een gelijkaardig beeldje treft men ook nog aan op het Axelsvaardeken nr. 55, een tweetal in de Schoolstraat, op de Overslagdijk nr. 46 en op de Ramonshoek nr. 65.

Over het kapelletje in de hekstijl van O. De Block heeft Guy Hoebeke reeds melding gemaakt in het jaarboek 1983 van de Heemkundige Kring Oud Wachtebeke, maar dan meer bepaald in het kader van de sagen uit onze streken. Maar laten wij even luisteren wat Omer zelf erover vertelt. "Jong, ik zou 't nie weten hoelang dat kapelleke hier al staat, ik heb het daar altijd geweten. Maar volgens mij moet dat al meer dan honderd jaar zijn. Wel zijn die hekpalen eens verzet. Die stonden vroeger meer naar voren, er lag hier toen een gracht ook. Op nen keer, in den donker kwam er een Hollander met een flinke

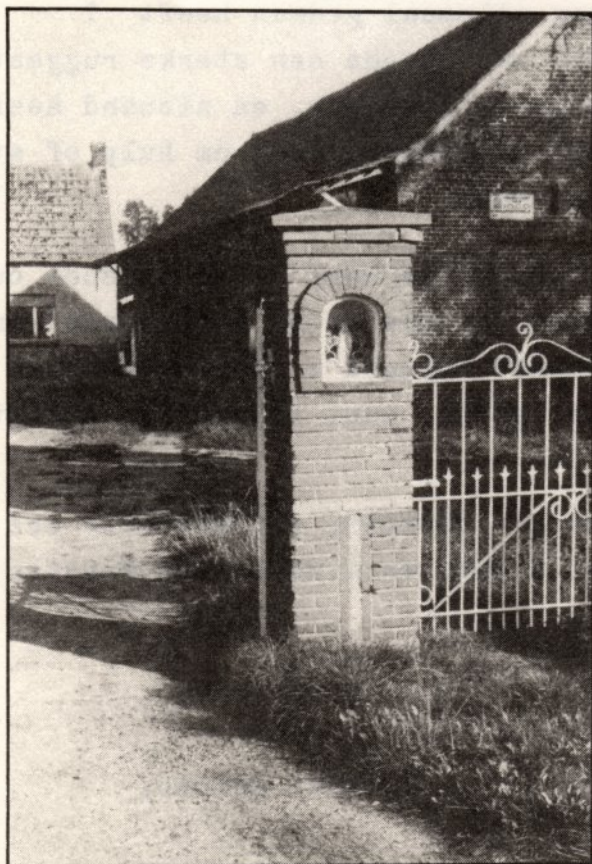


Foto: Hekstijl hoeve O. De Block

vaart aanbollen met den auto en ja hoor. bonk tegen den hekpaal aan, maar niet deze met O.L.V. erin. De paal was natuurlijk helemaal kapot en den Hollander zat onder het bloed. Kijk zei Mevr. De Block dat gij der zo goed van afkomt hebt gij aan O.L.V. te danken. Maar och daar moest hij niets van weten hoor -Haja wat wilt ge hé mijnheer nen Hollander hé !!

In de oorlogsjaren en ook in de jaren daarop kwamen de mensen uit de buurt hier veel lezen voor het kapelletje, vooral 's avonds in de Meimaand. Het was Odille Marquenie, kleuteronderwijzeres op de Ramonshoek die daar nogal achterzat. Dat herinner ik mij nog goed zulle, zegt Omer. En als het regende stonden ze allemaal te schuilen en te bidden onder het afdak.

Bij 't afscheid van een goede vriend vindt men niet steeds de woorden die men graag gebruiken zou.

In de lauwe oogstmaand van dit jaar kregen wij de droeve tijding dat Meester Casneuf overleden was. Robert Casneuf, door de mensen van Wachtebeke niet anders gekend en genoemd dan "Meester Casneuf" was, na een kortstondige ziekte, nog schier onverwacht, aan ons allen ont-nomen in het A.Z. te Gent op 6 augustus 1984.

Op 23 september 1903 te Bassevelde geboren, groeide hij op als een echte Meetjeslander, maar kwam, na zijn studies aan de normaalschool te Sint-Niklaas, zich voorgoed als onderwijzer in onze gemeente vestigen. Meer dan veertig jaar heeft hij hier, aan de gemeenteschool, het beste van zijn leven gegeven aan de opvoeding van onze jeugd. Eerst als

onderwijzer, daarna als schoolhoofd, zag hij een ganse generatie onder zijn waakzaam beleid voorbijgaan. Geen offer was voor hem te groot, geen zorg te zwaar als het maar ging om het welzijn van de hem toevertrouwde kinderen. Gelukkig mocht hij daarna, gedurende twintig jaar, van een verdiende rust genieten. Maar wie zal ons zeggen wat hij in die (rust) jaren nog allemaal gedaan heeft ? Hij was steeds een sterke ruggesteun voor de parochie, en niemand heeft hem ooit tevergeefs om hulp of steun gevraagd.

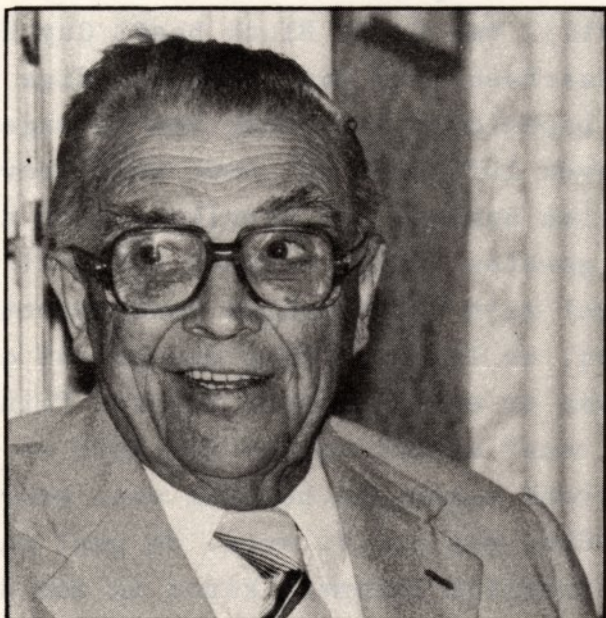


Foto : Dhr. R. Casneuf (80j.)

Meester Casneuf, mijn vriend Robert, ge hebt een gezegende ouderdom mogen bereiken ; ga nu bij de Heer (op wie ge zo vertrouwd) en ontvang van Hem het loon dat Hij u heeft beloofd : "Zalig degenen die er velen onderwezen hebben in het goede, want zij zullen schitteren als sterren aan het firmament".

Mevrouw Casneuf en gans uw geachte familie, dit afscheid was zwaar en droevig, maar we voelen met u mee, en...we zullen Meester Casneuf nooit vergeten.

Oscar Galens.

De Boottrekkers

Wachtebenaar van uit de tachtiger jaren, ga eens even een kijkje nemen aan de Smishoek, en geniet (?) daar een half uurke van dat oorverdovend gerots en gerij, tel eens al die zware camions en die reuze-mastodonten die daar voorbijdonderen, vooral als je 't treft dat het juist in de bieten campagne is. En vraag je dan af: "Zou dat hier ook zo geweest zijn voor enkele tientallen jaren?"

Daar hoeft niemand een antwoord op te geven. Toen waren er enkel: een hotsende boerekar van Salomon (August Verplancke) en het hondegespan van Vetter Schoen die over de kasseien dokkerden, en bij grote uitzondering een voorvaderlijke automobiel van Achiël Van de Calseyde of van Richard Verplancke. Geen gevaar van onder zware kolossen verpletterd te worden, die waren er niet!

Hoe moest al dat zware transport in die tijden dan gebeuren?

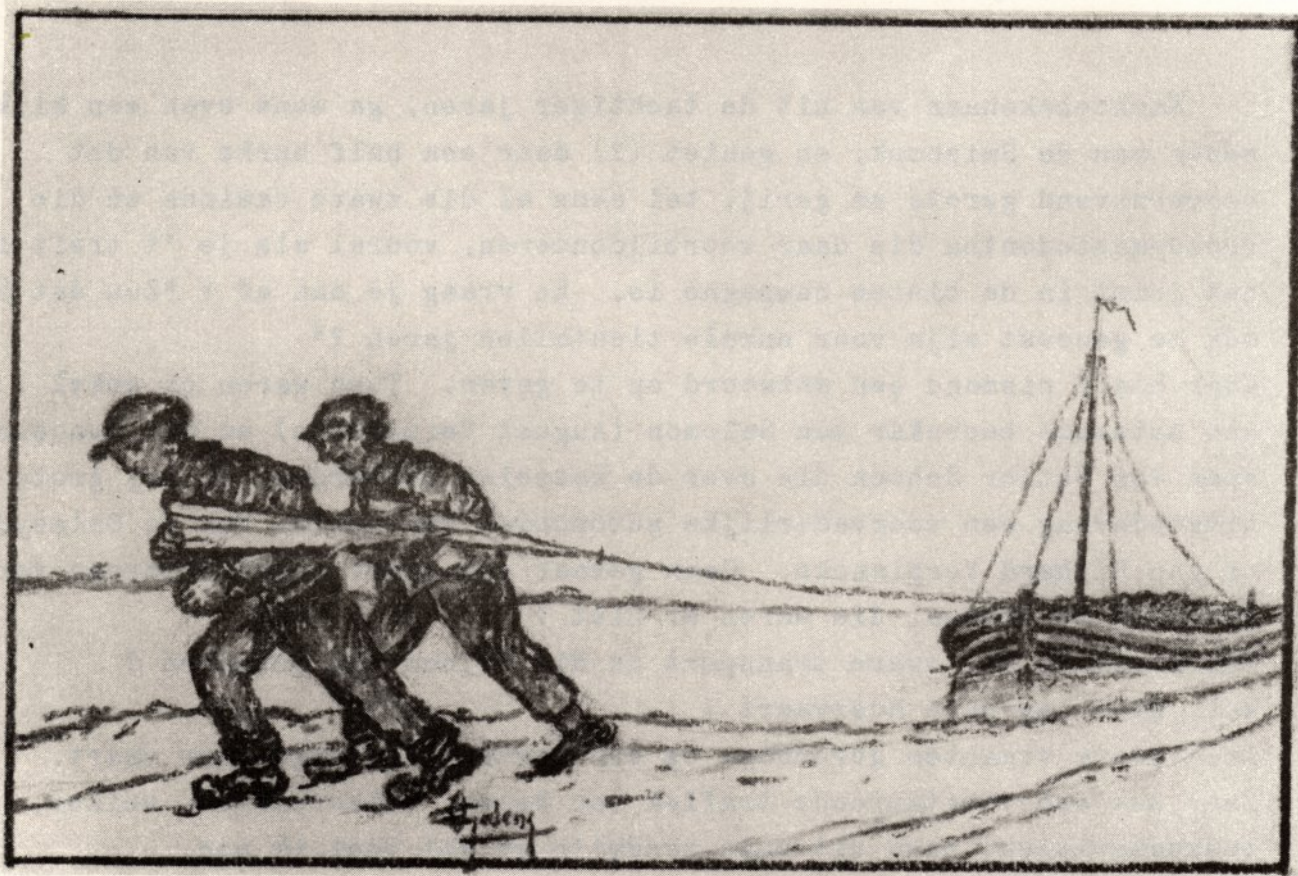
Wel, daar lag onze Moervaart!

Alle zware vrachten gerochten op hun bestemming langs onze vaart. Daar was een voortdurende trafiek van kolen, suikerbieten, suiker, bouwmaterialen, zand uit onze zandmijn en wat weet ik nog.

En nu zullen onze Wachtebeekse schippers me, met reden, een gele kaart geven omwille van het onjuiste opschrift dat je hierboven vindt. Het zou ons te ver brengen om van naaldje tot draadje uit te pluizen wat wel of niet een "boot" wordt genoemd. Vraag het eens aan één van de ons nog resterende schippers uit die tijd. Die spraken nooit van hun boot, die vaarden op een schip. Op de Moervaart vaarden geen boten, een paar microscopische "sleepboten" van J.L. (Jef Lammens uit Gent) die soms een "spiets" naar de fabriek moesten slepen, niet te na gesproken.

Vandaar dat de titel van deze bijdrage niet "boottrekkers" maar wel "scheepstrekkers" zou moeten zijn. Sorry, beste scheepslui, trek me maar enige punten af.

Beste lezer(es) stel je zich a.u.b. geen van "onze" schepen of scheepjes voor die, met een puffende motor, zich statig voortbewogen: die waren er bijna zo raar als witte raven. Dit bestond hier niet, hoor! Wie vooruit wilde moest in de lijn (in de "zeel" om schippers-taal te gebruiken) Ik zie je nog zwoegen (want paardewerk was't) jullie allemaal, die bekende Wachtebeekse schippers. Zwijgzaam, diep doorgebogen, de "zeel" prangend om 't zwoegende lijf, de lijn strak gespannen, stap voor stap zich vastsjorrend in 't mulle zand of op de



glibberige zoden, zo werd dat logge gevaarte voortgesleurd, een last van rond de honderd ton of nog meer, vele kilometers ver, van Rodenhuize naar Moerbeke. In de bietencampagne gebeurde dat in de snerpende noordenwind, en in 't kolenseizoen was 't hijgen en zweten en labeuren om met je zwarte last tot aan de suikerfabriek te geraken. Als de wind diende of als het tij meezat, dan was 't een meevaller voor de dwangarbeiders : in 't eerste geval werd een stuk zeil in de mast getrokken, in het tweede waren de stappen soepeler, maar dat brak wel eens de "kadans". Maar speelden wind en vloed in 't nadeel, dus op kop, dan werd het vechten en sleuren. Dan kwam zelfs de schipperin in de treklijn te pas.

Goeie oud-schippers van Wachtebeke, je gaat misschien zeggen "Waar praat je toch over ? In die jaren woonde je toch niet in Wachtebeke ? " Dat is een waarheid als een koe, maar juist daardoor kende ik jullie zo goed in al je doen en laten. Daar waar ik woonde was het toch dat bieten en kolen en andere materialen werden overgeslagen uit "spiets" of "rijnkas" in jullie binnenscheepjes. Allemaal ben je bij ons meermaals binnengewees, al was 't maar in 't bureau, om

je "vaartrechten" te betalen. Maar de meesten liepen, heel vertrouwd, al een vaker in en uit : en enkelen onder jullie (toen nog schipperkes in spé) waren voor mij echte speelkameraden. Door jullie voelde ik mij voor honderd procent vergroeien tot een echte "Wachtebenaar" en tot een halve schipper die meepraatte over bollaard, schoorband, oortouwen... en joost mag weten waarover nog allemaal.

Op gevaar af misschien iemand te vergeten (vergeef het me dan a.u.b., want na zeventig jaar of meer is dat geen kunstje) wil ik je nog allemaal eens in mijn geheugen laten opmarcheren. Oud en jong, waarvan eerstgenoemden nu allemaal op 't kerkhof te vinden zijn en de jongen van toen oude peêkes geworden zijn.

Theofiel Van Eenaeme met zonen Rene en Achiël en dochter Germaine, Jan Verbiest en heel zijn familie, Victor Van de Gracht (en zoon Arthur, die me eens een lief jong hondje bezorgde) Jan Buysse en zijn familie, Wietje Wauters, Miel Van Acker, Peet Mussche, heel de familie Soetens, Hoonoré Van Verdeghe, Gustaaf Van Verdeghe en zijn onvergetelijke Prudence ('t goede mens, door jullie allemaal beter gekend als "Mannke Potters", Wieske Celie, "Fonne" Fierens, Fons Everaert, Kamiel Van Assel en...zijn er nog meer ?

En dan de twee baanbrekers, de aristocraten uit onze schipperswereld, die een trap hoger stapten, als eersten de treklijn overboord gooiden en met een "moteur" gingen varen : dat waren Fred Willems en Jan Van de Wiele. (Ja, toen al met een "moteur" asjeblijf !)

Allemaal beelden uit mijn kinderjaren, allemaal schippers uit ons Wachtebeke, goede kennissen uit die langvervlogen jaren, aan wie ik nu nog steeds zulke aangename herinneringen bewaar.

Wroeters uit die oude dagen, scheepstrekken van de Moervaart, nog een late vriendengroet.

Oscar Galens.

Tentoonstelling

Men blijft niet stilstaan bij den dag van vandaag. Ook wij niet maar het is een feit dat we terug 12 maanden na onze vorige tentoonstelling zijn. Dit wil zeggen dat wij zedelijk verplicht zijn aan onze leden en andere mensen terug iets nieuws te presenteren.

Zeker een niet gemakkelijke karwei ! Waar moeten wij het in hemelsnaam blijven halen !! Er werd ons een tentoonstelling beloofd over oude ambachten doch half september werd ons meegedeeld dat deze niet beschikbaar zou zijn en ja, daar stonden wij. U ziet als ge u op een ander moet betrouwen !

Doch niet getreurd, in de kortstmogelijke tijd hebben wij iets in elkaar gebokst. Zo ongeveer dit :

* OUDE TOESTELLEN EN GEBRUIKSVOORWERPEN VAN VROEGER DIE NU ALLEN VERVANGEN ZIJN DOOR ELEKTRISCHE. DIT MET MEDEWERKING VAN GEORGES DE LAENDER, CONSERVATOR VAN HET MUSEUM "MOERVAARTSTEDE".

* EEN VERZAMELING ARCORDIONS VAN 1840 TOT NU (30 STUKS)
P.S. : IN ONZE HERBERG "DE ZWAAN" VERGASTEN WE U OP EEN PRETTIGE WIJZE.

* FOTO'S VAN DE KAMIEL SAMAN - AVOND.

* MATERIAAL OVER VROEGERE TONEELAVONDEN.

* DE PROCESSION VAN VROEGER.

* 50 JAAR MELKERIJ VAN WELEER.

* ZOEK UW KLASGENOTEN IN DE OUDE REGISTERS VAN DE SCHOLEN : OVERSLAG-RAMONSHOEK - LANGELEDE - DORP CENTER

* REGISTERS VAN HUWELIJKEN, OVERLIJDENS EN GEBOORTEN WACHTEBEKE 1615-1795 ENZ.....

Dus kom zien en blijf wat babbelen in ons estaminet DE ZWAAN. Dit alles neemt plaats op 3 EN 4 NOVEMBER VAN 10 U. TOT 17 U.

(P.S. Vergeet uw bril niet a.u.b.)

Babeekse Varia

*** DERDE KWARTAAL 1984, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- H** UWELIJKEN :-De Schepper Armand, Moerbeke en Dellaert Lutgarde, Ramons-
hoek 70
-Van De Walle Luc, Lovendegem en Bruggeman Marina, Groen-
str. 35
-Van Der Meulen Hugo, Eeklo en Durinck Anne-Marie, St.-
Elooiopolder 6
-Bussens Ronny, Gent en Verstraete Karin, Meersstr. 76.
-Vanhove Daniel, Kerkstr. 64 en Willems Ingrid, idem.
-Polfliet Ludwig, Gent en Herman Agnes, Langelede 93
-Aelbrecht Jos, Merchtem en De Bruyne Carine, Stationst.7
-De Backer Johan, Gent en Elegheert Marleen, Bosstr. 3
-Bauwens Dirk, Gent en De Wilde Pia, Spechtstr. 19
-Van Driessche Geert, J.Persynplein 4 en Clapp Ingrid,
Zelzate.
-Bauwens Willy, Langelede 144 en De Wilde Jenny, idem
-De Witte Patrick, Rechtstro 16 en Wauters Linda, idem
-Devilder Achille, Axelsvaardeken 13 en Hanssens Chris-
tiane, idem
-Lataire Patrick, Zomergem en De Kerpel Marleen, Stationst.
196
-Van Kerckvoorde Ronnie, Assenede en Van Hecke Sabine,
Kleistr. 11
-Meiresonne Frank, Evergem en Criel Sabine, Merelstr. 42
- B** EBOORTEN : -De Rycke Brenda, Mezenstr. 6
-Wille Kemberley, Molenstr. 38
-Chalmet Elisa, Kalve 62
-De Ridder Elke, Molenstr. 44
-Bonne Dieter, Akkerstr. 4
-Jacobs Killy, Dorp 38
-Den Hert Kim, Kalve 68
-Janssens Carine, Bloemenweg 13
-De Vlieghe Evelien, Stationsstr. 23
-Seyssens Liesbeth, Kerkstr. 47
-Van De Voorde Evelien, Schoolstr. 15
-De Smet Jonathan, Mezenstr. 16
-De Rouck Eefje, Spoorwegstr. 38
- B** VERLIJDENS:-David Philemon, St.Elooiopolder 1 (65J.)
-Baers Odile, Stationsstr. 134A (69J.)
-Houtekier Hector, Meersstr. 31 (94J.)
-Costenoble Cecile, Spreeuwstr.14 (49J.)
-De Graeve Jozef, Langelede 72 (58J.)
-Verplancke Maria, Dorp 25 (68J.)
-Allonsius Augusta, Stationsstr. 207 (86J.)
-Casneuf Robertus, Kerkstr. 54(80J.)
-Vannoorenberghe Emile, Meersstr. 31 (82J.)
-Hemelsoet Rachel, Godshuisstr. 13 (64J.)
-Raes Irma, Stationsstr. 153(80J.)

(vervolg XI 61)

Op 15 februari 1931 werd het KINDERWELZIJN in onze gemeente opgericht, onder het impuls van Z.E.H. Camerman, en met de medewerking van Mevr. Van Damme-Dhont, die tot voorzitter werd verkozen, Mevr. Scheire-David, Mevr. De Cock-Saman, Juffr. Rachel Van Pottelberghe en Juffr. Marie De Pauw, Comitéleden, Marie Teir werd als secretaresse aangesteld.

E.H. Bredael bracht de eerste financiële steun bijeen, die de



Foto: Groepsfoto N.W.K. † 1932

start mogelijk maakte. Dr. Martens en Dr. Verwilghen hielden, om de beurt, de wekelijkse raadplegingen voor zuigelingen, bijgestaan door Juffr. Elvira Gysel uit Moerbeke die als verpleegster ook de dienst van de huisbezoeken waarnam. Dr. Verwilghen werd opgevolgd door Dr.

De Busschere en nadien door Dr. Hosten, die verder ook nog de dienst van Dr. Martens overnam. Juffr. Elvira Gysel werd, na een tijdelijke vervanging door Juffr. Victorine Gysel, opgevolgd door Juffr. Cyrilla Desmet thans Mevr. Colpaert - Desmet

Aan al die mensen dankt het Kinderwelzijn van Wachtebeke, zijn ontstaan en zijn voortdurende bloei. Wat de werking, gedurende al die jaren tot op heden, voor het welzijn van moeder en kind in onze gemeente heeft betekend en verwezenlijkt, zou best kunnen verteld worden door de moeders die de weldaden ervan genoten hebben, en in soms moeilijk omstandigheden, op allerlei gebied, erdoor geholpen en gesteund werden.

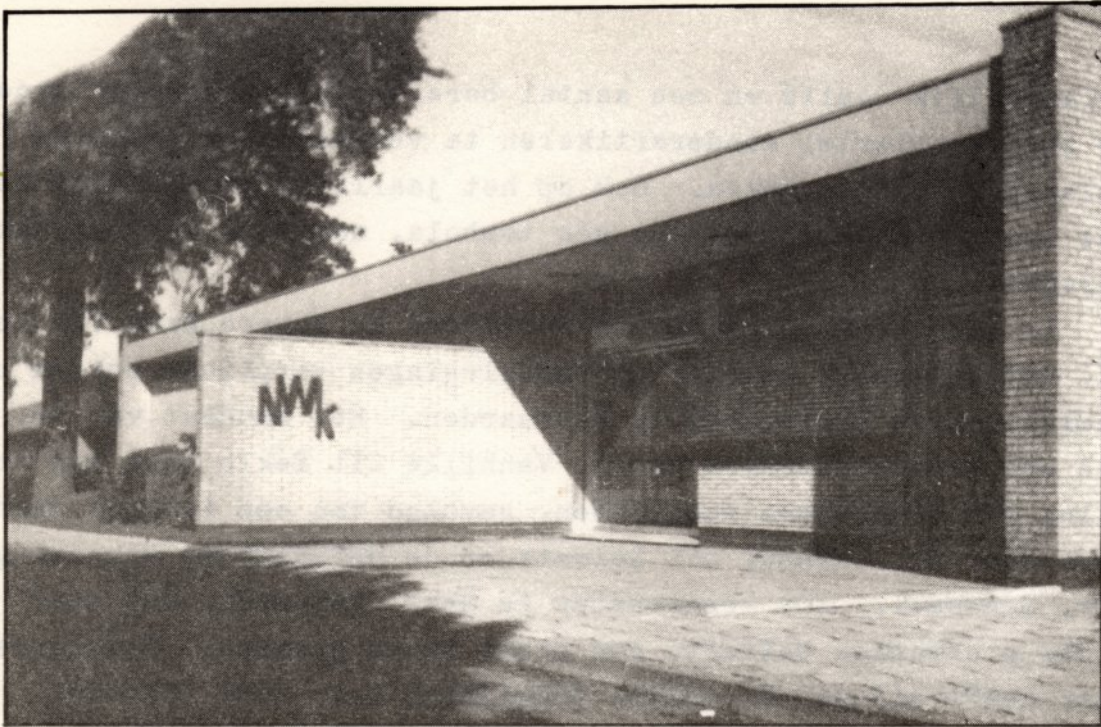


Foto : Het nieuwe N.W.K.-gebouw (J.Persynplein)

Uit een eerste verslag, opgemaakt door de Inspectiedienst en gedagtekend op 17 april 1931, bleek dat er toen reeds 75 kinderen van 0 tot 3 jaar waren ingeschreven, 16 kinderen werden thuis bezocht en 25 waren er die dag op de raadpleging geweest. Het Comité werd geprezen en het lokaal geschikt bevonden. Het was de Gemeentelijke Huishoudschool, gelegen in het Center van het dorp. Men kon er beschikken over twee ruime plaatsen en één kleinere. Jammer dat dit gebouw in 1935 verkocht werd.

De wekelijkse raadplegingen werden dan voorlopig gehouden in het klooster, om daarna onderdak te krijgen in een bouwvallig complex gelegen aan het dorpsplein. Het was eigendom van de C.O.O. en werd nadien gesloopt.

De gezusters De Mol waren zo vriendelijk 2 plaatsen in hun huis ter beschikking te stellen, wat gretig aanvaard werd, tot wanneer men intrek nam in "Het Kasteeltje" dat door de gemeente werd aangekocht.

In elk verslag vanwege de Overheid, werd de werking geprezen, maar het Comité aangezet te zoeken naar een eigen lokaal met voldoende accommodatie en hygienisch verantwoord.

Dit laatste was moeilijk te bereiken. Ook de werking verliep niet altijd in gunstige omstandigheden. Vooral tijdens de oorlogsjaren was de werking moeizaam en in de inspanning groot. Het nationaal Comité heeft zeer veel geholpen door het verstrekken van gepaste en voldoende kindervoeding, medische hulpmiddelen en dergelijke meer.

Het plaatselijk Comité en een aantal bereidwillige personen droegen ertoe bij om allerlei kinderartikelen te vervaardigen om op de raadplegingen uit te delen. Ook op het jaarlijks moederfeest werd aan de moeders door middel van een tombola, mooie en nuttige zaken uitgereikt.

In 1955 werd een nieuw dekreet door de Hogere Raad van het N.W.K. uitgevaardigd waarbij de raadplegingen verplicht werden een gespecialiseerde kinderarts te aanvaarden. Het mandaat van Dr. Hosten was toen verstreken en Dr. Vanhille uit Eeklo werd aan de afdeling van Wachtebeke toegewezen, gevolgd van een interim waargenomen door Dr. Casneuf uit Zelzate en de definitieve benoeming van Dr. Senesael. Als verpleester is Mevr. Colpaert, wat haar medische prestaties betreft, een grote steun geweest. Gedurende 37 jaar heeft zij met de meeste toewijding haar ambt vervuld. Zij genoot het vertrouwen van de moeders. Om haar verdiensten werd zij, na haar op rust gaan, aangezocht om deel uit te maken van het Comité.

Zij werd, als verpleegster opgevolgd door Mevr. Lambrecht-De Wilde een jonge dynamische kracht, die evenals haar voorgangster, zich vol toewijding inzet voor het welzijn van moeder en kind, en aldus ook het algemeen vertrouwen verwerft.

Het bestuur heeft, normalerwijze, gedurende die 50 verlopen jaren wijzigingen gekend. Na het overlijden van Mevr. Van Damme in 1957 werd M. Teirlinck als voorzitter verkozen en ook ter vervanging werden geleidelijk de volgende dames in het bestuur opgenomen : Mevr. Gysel-Aper en Mevr. Vervaet-Celie, Mevr. De Mol-Alexander Mevr. Scheire-Boone en Mevr. Van de Voorde- De Letter, en dan Mevr. De Langhe- Verschraegen, die in 1981 het schrijfwerk overnam. Al deze dames wonen, om beurten de raadplegingen bij en zijn de moeders behulpzaam. Zij wegen de kindjes, reinigen de kussentjes, delen folders en staaltjes van aan te raden kindervoeding uit, en zij weten een sfeer van vriendschap te scheppen. Nochtans hebben zij zich gedurende vele jaren moeten aanpassen aan de geringe middelen waarover zij konden beschikken, in de stille hoop dat er wel eens verbetering zou komen.

En die is er gekomen... De noodkreet van het Comité vond begrip bij Burgemeester Scheire. Er zou een eigen lokaal komen, waarvoor de heren architecten Van den Hende en De Gussem aangesproken werden. Zij hebben een plan ontworpen, dat door de gemeenteraad met algemene stemmen goedgekeurd werd. De provincie gaf er

zijn zegen over en het Ministerie voegde er de belofte aan zestig procent toelage aan toe.

De firma De Bruyne V. & Zn. met behulp van ingenieurs en technici stonden in voor de oprichting en uitrusting van het gebouw. Op 5 juli 1973 werden de nieuwe lokalen ingewijd door Z.E.H. Deken Van Baeveghem, gevolgd door deen receptie waarop vertegenwoordigers van Staat, Provincie en Gemeente er hun lof over uitspraken en het bestempelden als het best ingerichte en meest doeltreffende N.W.K.-gebouw van Oost-Vlaanderen.

De ruimte van de lokalen biedt thans aan het bestuur de mogelijkheid om benevens de wekelijkse raadplegingen, bestuursvergaderingen, educatieve zittingen voor de moeders, tentoonstellingen van alles wat kinderen aanbelangt, op bepaalde tijdstippen te organiseren. Nu kunnen de eisen en voorstellen vanwege de hogere instanties ingewilligd worden.

Ten laatste mag hier nog vermeld worden, dat thans een verruimd werkprogramma wordt toegepast. De aanbiedingen op de raadpleging geschieden op afspraak, wat aan de dokter gelegenheid geeft om het kind grondiger te onderzoeken.

Dit vergt meer tijd en vraagt van de Comitédames, die allen gratis ter beschikking staan, een bijkomende opoffering welke zij allen bereidwillig aanvaard hebben.

Moge het Kinderwelzijn van Wachtebeke in dezelfde geest van solidariteit en met dezelfde dienende liefde verder bloeien tot welzijn van allen.

M.T.

VERVOLG : DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- Tack Christiaan, Stationsstr. 104 (37J.)
- De Rycke Clement, Godshuisstr. 13 (80J.)
- Van Durme Zulma, Molenhoek 18A (88J.)
- Schatteman Robert, Meersstr. 31 (85J.)
- Van Helleputte Leon, Meersstr. 31 (80J.)
- Aerts Jeannette, Meersstr. 31 (79J.)
- De Bruyne Irma, Muishoeken 13 (73J.)
- Govaert Yvonne, Langelede 92 (52J.)

*** In het derde kwartaal van '84 kwamen 110 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 80 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 37 personen verhuisden.

Het aantal inwoners van Wachtebeke op 31-08-1984 : 7013

*** Filmvoorstelling : 1ste voorstelling verwachten wij op vrijdag 23 november op de Langelede.

Wachtebeekse Beeldkens

Uit Onze Kinderjaren.

DEEL IV : BAVO

Het was oktober. Een stralende najaarszon streelde onze vlakkop-waârdoor wij wat loom een comfortabele houding zochten op onze schoolbanken. Men kon ons vergelijken met een groep paaskuikentjes die onder de warmte van een gloeilamp op het punt staan in te dutten.

U moet weten het schooljaar was begonnen op 1 september en al meer dan een maand zonder 1 dag vakantie, dat was niet om vol te houden. De weelde van heden, de woensdagnamiddag en gans de zaterdag geen les stond toen nog niet in de schoolannalen.

Ook de meester was maar een mens van vlees en bloed. De najaarswarmte spreidde dezelfde loomheid gul over hem uit. Het gezegde "rust geeft rust" was hier zeker op zijn plaats.

En ineens, ge weet zei de meester, in de eerste 9 dagen van deze maand viert men het feest van den Heilige Bavo te Mendonk.

Deze woorden waren genoeg om aan alle rust en stilte een eind te maken. Achter deze woorden stak meer ! De meester ging verder, vele inwoners van ons dorp doen deze maand een boetetocht naar het bedevaartsoord te Mendonk. Daar wordt gebeden om gespaard te blijven van reuma. De wilste fantasieën over den Heilige Bavo, kluizenaar van beroep, ontpopte zich in onze gedachten. Da was zeker een groten man die barrevoets liep als boetedoening, grijs lang haar en zeker een lange baard had, en om zijn eigen nog meer te pijnigen een kamelen pij droeg. Een stok om op te steunen en een trouwe hond waren de eerste beelden die ons denkvermogen ons weerspiegelden.

Over zijn woning waren de meest uiteenlopende gedachten. Het varieerde van een hol in de grond, een hut in de bossen of wie weet, een grot in de rotsen. De klas werd levendiger. Na de bijhorende godsdienstige legenden over deze kluizenaar ons door de meester ter ore was gesteld deed de laatste zin ons alle schoolsleur vergeten. Overmorgen gaan wij met de school op bedevaart naar Mendonk, te voet natuurlijk.

De richtlijnen werden medegedeeld, propere kleren, geld voor de offerkaars (2fr.) en 0,25 fr. voor de veerman aan Spanjeveer.

Ha op nen boot dat was nu ne keer iets anders. Wij, die anders nooit bij het water mochten komen. Volgens moeder was het te gevaarlijk en zeker te nat. Alleen ons wassen met water was niet gevaarlijk, maar dat

was iets waar wij dan bang voor waren.

Onderweg zou meester Galens ons op alle soorten natuurverschijnselen wijzen. Alles zou daarna moeten samengevat worden in een stel lessen die de naam kregen "belangstellingspunt de Herfst". Zo ging dit met alle seizoenen van het jaar.

Wat zeker door onze gedachten speelde was het spanjeveer, dat klonk zo echt spaans in de oren. Wij zagen het daar al vol Spaanse soldaten lopen met hun hellebaarden.

Het voornaamste was weg uit de klas voor een halve dag en daarvoor zouden wij ons kinderzieltje verkocht hebben.

Iedereen zat reeds met zijn gedachten twee dagen later. Onderling waren wij aan het bespreken wat wij ons allemaal zouden kopen aan dat spekkenkraam van Van Hoecke uit Zaffelare.

Wij konden nu zelf ons goesting eens doen ons ouders waren er toch niet bij ! Die dag was onze thuiskomst ook wat naar de luidruchtiger kant dan gewoonlijk. Reeds van aan de achterdeur hoorde men onze vreugdekreten. Ma, wij gaan naar Bavo naar Mendonk en wij moeten geld meedoen en wij mogen met de boot varen. Over het godsdienstige aspekt van heel de zaak werd niet gepraat. Onze adem was bijna te kort om dit allemaal ineens af te rammelen.

Al onze geneugten of sleur tijdens de twee volgende dagen verdwenen in het niet bij de gedachte aan wat nog komen moest.

Er werd niet meer gemopperd of gezaagd. Wij leefden ten volle toe naar onze eerste halve rustdag. Niets was ons te veel al moesten wij bergen schotels afdrogen. De slaapproblemen werden ook naar later verschoven. Nog voor iets gezegd werd vlogen wij onze bedstede in. Woelmuizen hadden er niets aan zo onrustig gedroegen wij ons ten bedde.

Opletten dat wij op tijd opstonden, niets vergeten enz... De dag van het grote gebeuren zelf hadden wij geen wekker nodig. Alhoewel wij maar in de namiddag aan onze bedevaart toewaren. Met een dreigend gebaar werden wij zelfs terug het bed ingejaagd. 6 uur 's morgens was schijnbaar toch wat vroeg. Maar ja, de innerlijke onrust over het nakende gebeuren had zich reeds meester gemaakt over ons.

(wordt vervolgd)

P. HESTERS

INHOUDSTAFEL : 3 MAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 1984

ONDERWERP	PAGINA
1. KAPelletJES TE WACHTEBEKE (P.Waeytens)	2 - 5 17-18 34-35 49-51
2. WACHTEBEEKSE BEELDEKENS (P.Hesters)	13-15 31-32 36-38 62-63
3. WABEEKSE VARIA (R. De Maesschalck)	8-9 30/32/39 47/57/61
4. JUBILEA (R.De Maesschalck)	11-12
5. TENTOONSTELLING 1983 (P.H./P.W./R.D.M.)	6-7
6. TENTOONSTELLING 1984 (P.H.)	56
7. WAAR DE MOERVAART KRONKELT (G. Hoebeke)	23-29
8. KANTTEKENINGEN BIJ DE MOERVAART (O.Galens)	42-44
9. DE BOOTTREKKERS (O.Galens)	53-55
10. NIEUWE PASTOOR TE WACHTEBEKE (P.Hesters)	10
11. MUZIKALE ONTSPANNINGSAVOND (R.De Maesschalck)	16
12. MEE MIJNEN VLIAGER (P.Hesters)	19-22
13. AIME VAN BAMBOST, 60 JAAR KOSTER TE OVERSLAG (R.D.M.)	40-41
14. JAGERSRUST (P.Hesters)	45-47
15. IN MEMORIAM : R.Casneuf (O.Galens)	52
16. ONSTAAN EN GROEI VAN HET KINDERWELZIJN (M.T.)	58-61

(wordt vervolgd)